

Gmina Supraśl

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI GMINY SUPRAŚL W REJONIE
DZIAŁKI NR EWID. 2072, OBRĘB OGRODNICZKI**

Prognoza oddziaływania na środowisko

Opracował zespół firmy BROL Systemy Przestrzenne Zbigniew Bronowicki:

Główny projektant mgr inż. Zbigniew Bronowicki

Piaseczno, 13 styczeń 2026 r.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE

- 1 Uwagi wstępne
- 2 Podstawa prawna
- 3 Podstawowe założenia i metodyka pracy
- 4 Materiały wejściowe
- 5 Ogólna charakterystyka obszaru opracowania

II. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- 1 Powiązania przyrodnicze, walory przyrodnicze
- 2 Krajobraz istniejący
- 3 Rzeźba terenu
- 4 Budowa geologiczna
- 5 Surowce mineralne
- 6 Wody powierzchniowe
- 7 Wody podziemne
- 8 Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
- 9 Warunki glebowe
- 10 Warunki klimatyczne
- 11 Szata roślinna i świat zwierząt
12. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

III. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO DO ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 1 Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego
- 2 Uwarunkowania wynikające ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
- 3 Uwarunkowania dla obiektów i obszarów chronionych, w tym z ochrony obszarów i obiektów objętych odrębnym statusem prawnym, w tym obszarów Natura 2000
- 4 Dziedzictwo i zasoby kulturowe

IV. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 1 Przeznaczenie terenów
- 2 Warunki zagospodarowania
- 3 Ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego
- 4 Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej

V. POTENCJALNE ZMIANY AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY PLANU

VI. WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA ORAZ ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA SPOWODOWANE WEJŚCIEM W ŻYCIE USTALEŃ PLANU

- 1 Emisja gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego
- 2 Hałas
- 3 Odpady
- 4 Wody podziemne i powierzchniowe
- 5 Emisja pól elektromagnetycznych
- 6 Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
- 7 Powierzchnia ziemi
- 8 Gleby
- 9 Bioróżnorodność, szata roślinna
- 10 Świat zwierzęcy
- 11 Krajobraz
- 12 System powiązań przyrodniczych
- 13 Transgraniczne oddziaływania na środowisko
- 14 Wpływ ustaleń planu obszary chronione, w tym na obszary Natura 2000
- 15 Ochrona zabytków i dóbr kultury
- 16 Przewidywane oddziaływania na ludzi

17 Przewidywane oddziaływania na dobra materialne

VII. OPIS PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

VIII. OCENA SKUTKÓW DLA OBSZARÓW I OBIEKTÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ PRZYRODNICZĄ

IX. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

XI. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU PLANU Z ZALECENIAMI OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOFIZJOGRAFICZNYM

XII. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU PLANU Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY ORAZ ZABYTEKÓW I DÓBR KULTURY

XIII. OCENA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU OGRANICZENIE POTENCJALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

XIV. PODSUMOWANIE I OKREŚLENIE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

XV. INFORMACJE O CELACH OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

XVI. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

I. WPROWADZENIE

1. Uwagi wstępne

Opracowanie „Prognozy oddziaływania na środowisko jest realizacją obowiązku określonego w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zmianami).

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, zwana w dalszej części opracowania prognozą, jest częścią strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie Działu IV „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko” ustawy określonej powyżej.

Opracowanie „prognozy” ma na celu ocenę realizacji ustaleń planu pod kątem szeroko rozumianej ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, a także przedstawienie przewidywanych skutków dla stanu i funkcjonowania środowiska (przekształceń) oraz warunków życia mieszkańców.

Zakres „prognozy” został uzgodniony w trybie art. 53, art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy określonej powyżej. Przed rozpoczęciem sporządzenia „prognozy” przystąpiono do zbierania wniosków na zasadach określonych w art. 39 tej ustawy.

Obok części tekstowej integralną częścią niniejszej „prognozy” jest dziewięć załączników graficznych wykonanych w skali 1:1000.

Podstawowym celem opracowania prognozy jest określenie potencjalnego wpływu ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska w obszarze objętym granicami planu. Kolejnym celem opracowania prognozy jest wskazanie ewentualnych zagrożeń dla środowiska wynikających z wprowadzenia w życie ustaleń planu miejscowego oraz określenie metod działania pozwalających na ich zmniejszenie lub eliminację. Ważnym zadaniem prognozy jest również informowanie społeczności lokalnej o skutkach wprowadzenia w życie ustaleń planu oraz aktywny udział społeczeństwa w procedurze oddziaływania na środowisko planu miejscowego.

2. Podstawa prawna

Podstawę prawną sporządzenia niniejszego opracowania stanowi:

- art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 54 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zmianami).

3. Podstawowe założenia i metodyka pracy

Przed rozpoczęciem prac nad sporządzeniem prognozy zakres i stopień jej szczegółowości został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku. Uzgodnienia w zakresie szczegółowości prognozy odnosiły się przede wszystkim do przedstawienia wpływu założeń projektu planu oraz planowanych w związku z tym przedsięwzięć na formy ochrony przyrody oraz poszczególne komponenty środowiska. Niniejsza prognoza została wykonana z uwzględnieniem zakresu i stopnia szczegółowości wskazanych przez instytucje wymienione powyżej. Treść prognozy jest zgodna z art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zmianami). Prognozę zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy i metody oceny oraz w dostosowaniu do szczegółowości informacji wynikających ze sporządzonego projektu planu miejscowego. W prognozie przedstawiono stan i funkcjonowanie środowiska w obszarze opracowania, z określeniem odporności na degradację i zdolności do regeneracji. Omówiono również założenia planistyczne projektu planu wraz z ustaleniami umożliwiającymi realizację założonych celów. Dokonano także oceny projektu planu pod względem jego zgodności z uwarunkowaniami środowiskowymi i obowiązującymi przepisami prawa określającymi zakres ochrony środowiska i przyrody. Wreszcie określono stopień możliwych oddziaływań na środowisko, mogących wystąpić w trakcie realizacji jego ustaleń oraz dokonano również oceny ustaleń planu pod względem bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi. Wykonanie powyższych analiz umożliwiło wykonanie podsumowania wpływu ustaleń projektu planu na środowisko oraz wskazanie możliwości zastosowania rozwiązań ograniczających ewentualne negatywne oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu planu.

4. Materiały wejściowe

- Opracowanie ekofizjograficzne wykonane dla obszaru gminy Supraśl, 2020,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Supraśl,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, Marszałek Województwa Podlaskiego,
- Rejestr zabytków nieruchomych dla terenu województwa podlaskiego, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku, stan na 2026 r.
- Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków, Gmina Supraśl, stan na 2026 r
- Mapy zagrożenia powodziowego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, stan na 2026 r,

- Obszary zagrożenia osuwaniem się mas ziemnych, System Osłony Przeciwsuwiskowej, SOPO, Państwowy Instytut Geologiczny, stan na 2026 r
- Złoża kopalin, Obszary i tereny górnicze, MIDAS, Państwowy Instytut Geologiczny, stan na 2026 r,
- Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, Państwowa Służba hydrogeologiczna, stan na 2026 r,
- Akty prawa (ustawy i akty wykonawcze) z zakresu planowania przestrzennego, ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony zabytków, infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej i innych zagadnień właściwych ze względu na problematykę opracowania, w tym dla obszarów podlegających ochronie w granicach opracowania,
- Wizja lokalna, 2025 r.

5. Ogólna charakterystyka obszaru opracowania

Gmina Supraśl jest gminą miejsko-wiejską położoną we wschodniej części powiatu białostockiego w województwie podlaskim. Od północy graniczy z gminami Wasilków i Czarna Białostocka oraz gminą Sokółka (powiat sokólski), od wschodu z gminą Szudziałowo (powiat sokólski) i Gródek, od południa z gminą Grabówka (wydzieloną z obszaru gminy Supraśl), a od zachodu z miastem Białystok.

W 2024 r. gmina została podzielona na 2 odrębne jednostki administracji samorządowej Supraśl i Grabówka. Gmina Grabówka została wydzielona południowej części gminy Supraśl. Obecnie Gmina Supraśl podzielona jest na następującą obrębów ewidencyjnych: miasto Supraśl, Karakule, Ogrodniczki, Ciasne, Krasne-Ciasne, Cieliczanka, Jałówka, Surażkowo, Woronicze-Międzyrzecze, Sokółka i Łąźnie. Siedzibą władz gminnych jest miasto Supraśl, położone nad rzeką Supraśl, w odległości około 15 km na północny-wschód od Białegostoku.

Głównym ciągiem komunikacyjnym gminy łączącym poszczególne obrębów ewidencyjnych w gminie oraz zapewniających połączenia komunikacyjne gminy z regionem jest droga wojewódzka nr 676 relacji Białystok - Krynki.

Powierzchnia gminy po podziale wynosi ok. 12389 ha, z czego około 68% stanowią tereny leśne wchodzące w skład Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej i jego otuliny. Przeważają tu drzewostany sosnowe i sosnowo – świerkowe o średnim wieku 50 – 80 lat. Od strony północno-wschodniej gminę otaczają lasy Puszczy Knyszyńskiej, a od strony południowo-wschodniej bory dawnej Puszczy Błudowskiej.

Zgodnie z danymi GUS (bank danych lokalnych) w roku 2024 w gminie Supraśl zamieszkiwało 18542 osoby. Dane te nieodzwierciedlają jednak realnej sytuacji demograficznej gminy ponieważ obejmują również ludność zamieszkującą obrębów ewidencyjnych wydzielonych do gminy Grabówka. W danych GUS obecnie nie uwzględniono sytuacji demograficznej gminy po jej podziale.

Granice opracowania objęto dz. nr ewid. 944/3, 944/4, 2072, 2227 oraz część dz. 2071 w obrębie Ogrodniczki gmina Supraśl. Ogólna powierzchnia opracowania wynosi 1,78 ha.

Działka 2072 obecnie w większości stanowi grunt leśny (z niewielkimi powierzchniami nieużytków na gruntach rolniczych). Pozostałe działki w ewidencji gruntów są zakwalifikowane do działek drogowych. Działki te nie są jednak w pełni urządzone. Dz. 2071, 2227 częściowo są niezagospodarowane.

II. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1 Powiązania przyrodnicze, walory przyrodnicze

Elementy systemu przyrodniczego gminy składają się z obszarów węzłowych, korytarzy powiązań przyrodniczych i obszarów je wspomagających. Obszary węzłowe powinny posiadać trwałą strukturę biotyczną, zasilającą cały system. Poszczególne elementy środowiska przyrodniczego wchodzące w skład systemu przyrodniczego gminy powinny być powiązane ze sobą siecią korytarzy ekologicznych zapewniających swobodną migrację gatunków flory i fauny. Połączenia te powinny mieć trwały charakter, łącząc poszczególne elementy w silny układ przyrodniczy. Trwałą strukturę użytkowania posiadają tereny zabagnione, wnętrza dolin rzecznych i kompleksy leśne, stąd zwykle stanowią one podstawę tworzenia systemu powiązań przyrodniczych, pełniących funkcję obszarów węzłowych i korytarzy powiązań przyrodniczych. Do terenów wspomagających system zalicza się tereny wykazujące trwale wysoki procent powierzchni biologicznie czynnej. Potencjał biotyczny tych terenów jest różny, nie zawsze wysoki. Zalicza się do nich tereny zieleni urządzone, ogrody działkowe czy trwałe użytki zielone.

Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Są to głównie mało przekształcone przez człowieka obszary lasów i dolin rzecznych, które są szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin i grzybów.

Gmina Supraśl znajduje się w zasięgu jednego z najważniejszych w Polsce obszarów węzłowych o znaczeniu międzynarodowym, wyodrębnionych w ramach krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska. Położenie gminy w zasięgu tego obszaru wynika bezpośrednio z wyjątkowych walorów przyrodniczo – krajobrazowych gminy. Walory te kształtowane są przede wszystkim przez siedliska leśne Puszczy Knyszyńskiej oraz szereg innych siedlisk występujących w dolinach rzecznych. Walory przyrodniczo – krajobrazowe gminy spowodowały, że większość jej obszaru objęta jest formami ochrony przyrody o krajobrazu, tj. obszarami Natura 2000 (Puszcza Knyszyńska, Ostoja Knyszyńska) i granicami Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej.

Ze względu na powyższe gmina Supraśl znalazła się w zasięgu następujących korytarzy ekologicznych:

- obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym w ramach krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska,

- obszar węzłowy GKPN-3 Puszcza Knyszyńska (wskazany w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego jako obszar węzłowy sieci ekologicznej województwa) w ramach projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce,
- główny korytarz ekologiczny GKPN-1B Dolina Biebrzy – Puszcza Knyszyńska Środkowy (również wskazany w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego).

Obszar GKPN-3 jest elementem Korytarza Północnego, który łączy Puszczę Augustowską, Knyszyńską i Białowieską z Doliną Biebrzy, Puszczą Piską, Lasami Napiwodzko-Ramuckimi i Pojezierzem Iławskim. Następnie korytarz przechodzi przez dolinę Wisły do Borów Tucholskich, Pojezierza Kaszubskiego, Puszczy Koszalińskiej, Goleniowskiej i Wkrzańskiej. Dalej biegnie przez Lasy Krajeńskie i Waleckie oraz Drawskie, a potem przez Puszczę Gorzowską do Cedyńskiego Parku Krajobrazowego.

Główny korytarz ekologiczny GKPN-1B obejmuje części otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi” oraz dolinę rzeki Supraśl i SOO Siedlisk Natura 2000 – Ostoja Narwiańska PLH 200024.

Obszar opracowania położony jest na granicy obszaru węzłowego GKPN-3 Puszcza Knyszyńska. Jego potencjał przyrodniczy jest jednak obniżony w stosunku do kompleksów leśnych Puszczy Knyszyńskiej tworzących podstawę funkcjonowania obszaru węzłowego. Obszar opracowania można zaliczyć do obszarów buforowych pomiędzy terenami wykazującymi wysokie walory przyrodnicze i terenami podlegającymi silnej antropopresji inwestycyjnej.

2 Krajobraz istniejący

Walory krajobrazowe w obszarze opracowania są wysokie. Decydują o tym zarówno walory krajobrazu naturalnego jak i walory krajobrazu zurbanizowanego. Obszar opracowania znajduje się na granicy układu przestrzennego wsi Ogrodniczki. Pozwala to na wpływ na niego zarówno krajobrazów naturalnych o wysokich walorach (kompleksy leśne Puszczy Knyszyńskiej), jak i wykształcające się układy urbanistyczne w profilu zabudowy jednorodzinnej podmiejskiej, wykazujące stosunkowo wysokie walory architektoniczno - przestrzenne. Pozytywny wpływ na walory krajobrazowe w obszarze opracowania ma również zróżnicowane ukształtowanie terenu charakterystyczne dla obszarów morenowych, charakteryzujące się występowaniem otwartych widokowych, np. na doliczy rzeczne. Walory krajobrazowe w obszarze opracowania nie są również obniżane przez obiekty budowlane w złym stanie technicznym.

3 Rzeźba terenu

W okresie kredy górnej obszar Puszczy Knyszyńskiej zajmowało morze, w którym odbywała się akumulacja kredy piaszczącej. Wraz z końcem ery mezozoicznej nastąpiła regresja morza, najmłodsze osady kredy i trzeciorzędu zostały częściowo zniszczone w okresie lądowym. W paleogenie górnym nastąpiła kolejna transgresja morska, osady paleogenu nie zachowały się w postaci ciągłej serii, ponieważ okres poprzedzający plejstocen to rozwój procesów denudacji powierzchni oraz akumulacji w dolinach rzecznych, jeziorach i rozlewiskach. Stąd powierzchnia podczwartorzędowa jest bardzo zróżnicowana, ale rozpoznana tylko w niewielkim stopniu nielicznymi wierceniami przebijającymi czwartorzęd.

Najstarsze osady czwartorzędu związane są z transgresją lądolodu zlodowaceń południowopolskich. Zachowały się one fragmentarycznie i leżą bezpośrednio na starszym podłożu. Podczas młodszych zlodowaceń środkowopolskich obszar został kilkakrotnie pokryty lądolodem. W czasie ostatniego na tym terenie zlodowacenia Warty lądolód wkraczał na omawiany obszar trzykrotnie. Miąższość osadów czwartorzędu została udokumentowana m. in. otworami w Supraślu – 187,0 m. Ze stadiem środkowym i górnym zlodowacenia Warty związana jest geneza rzeźby gminy Supraśl.

Obszar gminy charakteryzuje się bardzo urozmaiconą rzeźbą, różnorodnością dobrze zachowanych form polodowcowych i dużymi deniwelacjami powierzchni. Istotne znaczenie w formowaniu się rzeźby miały procesy aeralnego sposobu rozpadu lądolodu Warty, które prowadziły do powstawania licznych stref wytopi skowo - kemowych przy dużym udziale wód roztopowych, pochodzących z wytapiania dużych powierzchni martwych lodów.

W obszarze gminy wyróżnia się następujące formy geomorfologiczne: doliny rzeczne, równiny piasków eolicznych i wydmy, dolinki i młode rozcięcia erozyjne, równiny torfowe wysoczyzna morenowa, moreny czołowe akumulacyjne, formy akumulacji szczelinowej, zagłębienia bezodpływowe, zagłębienia końcowe (wytopiskowe), równiny sandrowe i kemy. Obszar opracowania w całości znajduje się w zasięgu ostatniej z wymienionych jednostek geomorfologicznych. **Kemy** charakteryzują się dużą różnorodnością kształtu i wielkości – obok form stosunkowo dużych (1–2 km²) występują liczne małe, o powierzchni rzędu 0,1 km². Są to pojedyncze wzgórza i pagórki o nieregularnych kształtach i wysokości względnej do 20,0 m. Zespół form kemowych, usytuowanych w obniżeniu wytopiskowym, występuje w rejonie Studzianek. W Ogrodniczkach (w miejscu obszaru opracowania), położony jest jeden z największych kemów okolic Supraśla. Powierzchnia tej owalnej w zarysie formy przekracza 1 km², a wysokość sięga 165,0 m n.p.m. Na jej zboczach, na skutek eksploatacji kruszywa, powstała jedna z największych odkrywek w rejonie. Kemy zbudowane są najczęściej z warstwowanych piasków, żwirów i mułków

Pomimo dużych deniwelacji terenu, a także podatnych na erozję utworów powierzchniowych zagrożenie erozją ma charakter marginalny. Stwierdzenie to dotyczy zarówno erozji wietrznej, jak też wodno-powierzchniowej. Zgodnie z danymi z bazy SOPO w gminie Supraśl nie stwierdza się występowania obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych – osuwisk aktywnych i nieaktywnych oraz obszarów zagrożonych ruchami masowymi.

4 Budowa geologiczna

Odzwierciedleniem ukształtowania rzeźby terenu jest budowa geologiczna powierzchniowych warstw ziemi, które na terenie gminy zbudowane są z utworów pochodzenia plejstoceńskiego i holoceniowego.

Mięszość utworów czwartorzędowych na tym obszarze wynosi 150-175m. Zalegające głębiej utwory trzeciorzędowe (głównie w postaci piasków kwarcowych i glaukonitowych), oraz jeszcze głębsze warstwy kredy (w postaci wapieni i margli) nie mają odbicia w obecnym kształcie form terenowych, jak również wychodni z utworów czwartorzędowych.

Serie utworów plejstoceńskich reprezentują od dołu:

- glina zwałowa dolna o dużej zawartości części spławialnych (mięszość ok. 20m.)
- utwory między morenowe w formie osadów zastoiskowych (mulki i ily),
- glina zwałowa górna mięszości ok. 20-30m., o składzie granulometrycznym gliny lekkiej (w niektórych miejscach glina ta znajduje się na powierzchni),
- piaski i żwiry wodnolodowcowe mięszości 2-20m. budujące formy szczelinowe sandry i pokrywy moreny ablacyjnej,

Lokalnie spotykane są utwory zastoiskowe w postaci mulków i iłów.

Holocen reprezentowany jest przez pokłady torfów, namulów i aluwia rzeczne występujące w dolinach rzek i obniżeniach wypiskowych.

Warunki geologiczno – inżynierskie w obszarze opracowania są w przewadze dobre i bardzo dobre. W warstwie przypowierzchniowej dominują utwory piaszczyste - **piaski i żwiry plateau kemowych i kemów**. Utwory te to zarówno piaski drobne, charakteryzujące się luźnym stopniem zagęszczenia oraz piaski średnio- i grubo- ziarniste. Piaski średnio- i grubo- ziarniste stanowią odpowiednie podłoże do posadowienia wszystkich rodzajów zabudowy. Piaski drobne natomiast, charakteryzują się luźnym stopniem zagęszczenia ($ID = 0,3$), z tego powodu uznaje się je jako nieco mniej korzystne dla posadowienia budynków niż pozostałe grunty piaszczyste. Dopuszczalna wartość obciążeń tych gruntów wynosi od 150 do 180 kPa. Mogą być one podłożem do bezpośredniego posadowienia standardowej zabudowy. W przypadku lokowania cięższych obiektów wymagają dogęszczania.

5 Surowce mineralne

Obszar opracowania znajduje się poza udokumentowanymi w gminie złożami surowców mineralnych.

6 Wody powierzchniowe

Najważniejszą rzeką gminy jest Supraśl, jej zlewnia, która należy do dorzecza Wisły, obejmuje cały teren Puszczy Knyszyńskiej. Największe dopływy Suprasla odwadniające gminę to: Sokółka, Słoja, Płoska i Pilnica. Mniejsze cieki wodne przepływające przez gminę to również Biała, Cieliczanka, Dopływ powyżej Bobrowej, Dopływ Kol. Sobolewo, dopływ spod Ogródniczek, Jałowka, Kowszówka, Krasna Rzeczka, Łanga, Struga Bobrownicka i Woronicza.

Przez obszar opracowania nie przepływają żadne cieki wodne.

W gminie Supraśl występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087) obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują obszary:

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q\ 1\%$),
- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q\ 10\%$),
- obszary pomiędzy linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224 ustawy, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem wyznaczonych w gminie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

7 Wody podziemne

Zasoby wód podziemnych w gminie Supraśl mają dobre charakterystyki. Spowodowane jest to położeniem gminy w zasięgu Puszczy Knyszyńskiej oraz licznych dolin rzecznych, w tym pradoliny rzeki Supraśl.

Duża wydajność i zasobność poziomów wodonośnych na terenie puszczy, w połączeniu z wodami głębokiej, piaszczystej pradoliny Suprasli, powoduje, że część zachodnia gminy stanowi fragment rozległego zbiornika wód podziemnych. Udokumentowane zasoby tego zbiornika zostały objęte granicami Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 „Pradolina rzeki Supraśl”, o powierzchni 85,8 km² i zasobie ca 56700 m³/d. Zbiornik ten swoimi granicami obejmuje jedynie niewielki obszar gminy – północno – zachodnia granica gminy. Zbiornik nr 218 został objęty w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego granicą obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych. Obszar ochronny obejmuje północno – zachodnie rejony gminy Supraśl. Jest to zbiornik, który poprzez ujęcia w Wasilkowie i Jurowcach zasila Białystok w wodę pitną, a północno-zachodnia część gminy znajduje się w granicach obszaru ochrony pośredniej ochrony strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie (Rozporządzenie nr 13/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 24 lipca 2014 r. (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2014 r. poz. 2921), zmienionego na podstawie Rozporządzenie nr 25/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 30 października 2015 r (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2015 r. poz 3450)).

Warunki gruntowo wodne do posadowienia zabudowy na obszarze opracowania są dobre i bardzo dobre, ze względu na dominację w warstwie przypowierzchniowej utworów piaszczystych. Utwory takie zapewniają dobrą infiltrację wód podziemnych oraz niskie położenie poziomu wód przypowierzchniowych. Poziom wód gruntowych w obszarze opracowania znajduje się poniżej 4 m p.p.t. Obszar opracowania nie jest narażony na stagnację wód opadowych lub roztopowych oraz podtopienia wynikające z wysokiego stanu wód płynących

8 Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Ramowa Dyrektywa Wodna (2000), ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej w Europie, stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześciolletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE. Zgodnie z RDW każde Państwo Członkowskie zapewnia ustalenie programu środków (działań), dla wszystkich obszarów dorzeczy lub części międzynarodowych obszarów dorzeczy leżących na jego terytorium, uwzględniając wyniki analiz wymaganych art. 5 RDW (w tym przegląd wpływu działalności człowieka na środowisko i analizę ekonomiczną korzystania z wód). Program działań (zgodnie z ustawą pr.w. – zestaw działań) powinien być ukierunkowany na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza. Stanowi on podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

Pierwszy plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, uwzględniający RDW, został przyjęty w 2011 r. (M.P. z 2011 Nr 49 poz. 549). Najnowsza aktualizacja Planu (nowy Plan) została przyjęta na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300). Plany gospodarowania wodami przedstawiają wynik procesu powiązanych działań realizowanych dla uzyskania pełnego obrazu stanu jcw i postępu w osiąganiu celów środowiskowych. Aktualizacja Planu na obszarze dorzecza Wisły poza wskazaniem kierunków działania w okresie kolejnych 6 lat, ma również za zadanie przedstawienie danych i informacji stanowiących podsumowanie aktualnego na koniec III cyklu planistycznego stopnia osiągnięcia celów środowiskowych jcw, ekosystemów od wód zależnych oraz obszarów chronionych. W dokumencie tym znajduje się również podsumowanie prac i działań podjętych w ostatnim cyklu planistycznym wraz z określeniem warunków wyjściowych dla nowego, aktualnego cyklu planistycznego. Priorytetem Planu na obszarze dorzecza Wisły jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych jcw oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych jcw, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych jcw, które stan ten osiągnęły. W przypadku jcw, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW. W Planie na obszarze dorzecza Wisły zawarto również wykaz inwestycji, które mogą doprowadzić do nieosiągnięcia założonych celów środowiskowych, spełniających jednak warunki dopuszczające zastosowanie odstępstwa na podstawie art. 4 ust. 7 RDW.

W ramach Planu gospodarowania wodami wydzielono:

- jednolite części wód podziemnych – oznaczające określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych (JCWPd)
- jednolite części wód powierzchniowych – oznaczające oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych (jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wody, rzeka, struga, strumień, potok, kanał, lub ich część, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne) (JCWP).

Na obszarze dorzecza Wisły wyznaczonych jest obecnie:

- **JCWP RW – rzecznych – 1719**
- **JCWP RWr – zbiornikowych - 26**
- **JCWP LW – jeziornych - 499**
- **JCWP TW – przejściowych - 5**
- **JCWP CW – przybrzeżnych - 2**
- **JCWPd - 94**

Gmina Supraśl znajduje się w zasięgu następujących jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: **Dopływ spod Ogrodniczek**, RW200010261658, **Biała** RW2000102616899, **Supraśl od Dzierniakówki do ujścia** RW20001626169, **Jałówka** RW200010261654, **Pilnica** RW2000102616569, **Cieliczanka** RW200010261652, **Płaska** RW200010261649, **Derazina** RW2000152616184, **Migówka** RW200015261626, **Kowszówka** RW2000152616272

Obszar opracowania w całości znajduje się w zlewni Dopływu spod Ogrodniczek

Kod JCWP - RW200010261658

Typ JCWP - PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty

Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021) - RW200017261658 (Dopływ spod Ogrodniczek),

Status JCWP - NAT - naturalna część wód

Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany stan ekologiczny

Wskaźniki determinujące - stan/ potencjał ekologiczny - miedź, węglowodory ropopochodne;; nie dotyczy

Stan chemiczny - stan chemiczny poniżej dobrego

Wskaźniki determinujące stan chemiczny - benzo(a)piren, fluoranten;nie dotyczy

Stan (ogólny) - zły stan wód

Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP

Główne źródło presji troficznych - odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe

Główne źródło presji zasilających - nie dotyczy

Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających - ścieki przemysłowe i komunalne oraz depozycja atmosferyczna

Główne źródło presji hydromorfologicznych - prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe rg

Główne źródło presji chemicznych - Rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego - zagrożona

Cel środowiskowy

Stan/potencjał ekologiczny - dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,

Stan chemiczny - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Termin osiągnięcia celu środowiskowego – 2027

Odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW - tak

Uzasadnienie odstępowstwa czasowego (w trybie art. 4 ust. 4 RDW) - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: Miedź; fluoranten(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań)

Odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW – tak

Uzasadnienie odstępowstwa polegającego na złagodzeniu celów środowiskowych (w trybie art. 4 ust. 5 RDW) - odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępowstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań)

Odstępstwo z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok) – nie

Działania podstawowe - Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych

Działanie uzupełniające - Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.

Gmina Supraśl w całości znajduje się w zasięgu jednolitej części wód podziemnych GW200052:

Stan chemiczny - dobry

Stan ilościowy – dobry

Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – brak zidentyfikowanej presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego)

Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd - brak

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego - niezagrażona

Cele środowiskowe

Stan chemiczny - dobry stan chemiczny

Stan ilościowy - dobry stan ilościowy

Odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW – nie dotyczy

Odstępstwo z tytułu art.4.5 RDW – nie dotyczy

Działania podstawowe - Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.

Działania uzupełniające - Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.

9 Warunki glebowe

W obszarze opracowania nie występują gleby zakwalifikowane w ewidencji gruntów do gruntów rolnych. Zalegają tu wyłącznie gleby leśne oraz nieużytki.

10 Warunki klimatyczne

Gmina Supraśl znajduje się w zasięgu mazursko-podlaskiego regionu klimatycznego (Woś, 1999). Charakteryzuje się on najsurowszymi warunkami klimatycznymi w nizinnej części Polski. Według opracowanej przez Górniaka regionalizacji klimatycznej dla woj. podlaskiego gmina Supraśl leży w regionie Podlaskim, subregionie Białostockim, w którym dodatkowo wyróżniono Supraślski kompleks leśny (Górniak, 2000). W strefie tej panuje klimat umiarkowany przejściowy z zaznaczającymi się wpływami kontynentalnymi (Górniak, 2000). Najczęściej, tj. przez około 145 dni w roku, napływa tu powietrze polarno-morskie. Zimą powoduje ono ocieplenie, latem zaś pogodę chłodną. Nieco rzadziej dociera tu powietrze polarno-kontynentalne, które przynosi pogodę słoneczną i mroźną. Przez ok. 10% dni w roku mamy do czynienia z chłodnym powietrzem arktycznym. Zimą jest ono odpowiedzialne za silne mrozy i bezchmurną pogodę. Wiosną i jesienią przynosi opady deszczu, śniegu i krup oraz powoduje przymrozki. Na teren północno-wschodniej Polski najrzadziej dociera powietrze zwrotnikowe (około 5% dni w roku). Masy powietrza zwrotnikowo - morskiego latem przynoszą gorącą pogodę z ulewami i burzami, zimą zaś odwilż, zachmurzenie, mgły i wiatry. Podczas napływu powietrza zwrotnikowo-kontynentalnego kształtuje się pogoda bezchmurna (Sasinowski, 1995).

kontynentalnym charakterze klimatu na omawianym terenie świadczy m.in. długość pór roku. Najdłuższa jest zima, która trwa około 90 – 100 dni w roku oraz lato (70 – 80 dni) (Lorenc, 2005). Przejściowe pory roku są znacznie krótsze. Oprócz termicznych istnieją także fenologiczne pory roku, które określono w oparciu o obserwacje faz rozwojowych wybranych gatunków roślin. Zaobserwowano, że zaranie wiosny, czyli koniec panowania warunków zimowych, pojawia się w omawianym regionie najpóźniej w stosunku do reszty kraju. Okres wegetacji jest krótki i trwa około 200 dni. Zaczyna się w końcu pierwszej dekady kwietnia, a kończy w ostatnich dniach października. Okres bezprzymrozkowy wynosi zaledwie około 160 dni (Górniak, 2000).

W województwie podlaskim przeważa pogoda ciepła o średniej temperaturze dobowej od 5°C do 15°C, która trwa ponad 4 miesiące w roku. Pogoda bardzo ciepła (15°C – 25°C) utrzymuje się przez ok. 75 – 85 dni. W ciągu roku odnotowuje się ok. 90 dni ze średnią dobową temperaturą poniżej 0°C. Jest to najdłuższy okres występowania tego typu pogody w niżowej części kraju (Górniak, 2000). W regionie mazursko-podlaskim w porównaniu z pozostałymi regionami Polski obserwuje się najwięcej dni z pogodą bardzo mroźną tj. taką gdzie średnia temperatura dobowa spada poniżej -15°C. Również pogoda dość mroźna (od -5,1°C do -15°C) i przymrozkowa umiarkowanie zimna (od 0°C do -5°C) z dużym zachmurzeniem występuje tu najczęściej (Woś, 1999).

W Białymstoku średnia roczna temperatura powietrza z wielolecia 1957-2006 jest niska i wynosi 6,9°C (Banaszuk, 2013). Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec, natomiast najchłodniejszym styczeń. Średnia temperatura lipca wynosi 17,3°C, zaś stycznia -4,3°C, w związku z czym średnia roczna amplituda temperatur wynosi około 22°C. Są to dane z wielolecia 1961 – 1995 (Górniak, 2000).

Średnia suma opadów atmosferycznych w gminie Supraśl w latach 1950 – 2006 wynosiła 578 mm (Banaszuk, 2013). Suma opadów jest większa w półroczu ciepłym i od kwietnia do września stanowi 65% sumy rocznej. Maksimum z wartością 90 mm deszczu przypada na lipiec. W gminie Supraśl obserwuje się wzrost ilości opadów w związku ze zwiększaniem się powierzchni leśnych w tym obszarze. Najwięcej dni z opadem $\geq 0,1$ mm notuje się w chłodnej porze roku. Liczba dni w roku z opadem wynosi średnio około 135, zaś w miesiącu jest ich od 11 do 15. Większość z nich trwa krócej niż pół godziny. Burze, deszcze ulewne i nawałne występują około 24 – 25 dni w roku. Grad pojawia się 6 – 8 razy w ciągu roku. Opady śniegu występują przez 63 – 64 dni w roku i stanowią zaledwie 21 – 22% sumy rocznej. Pokrywa śnieżna zalega przez około 82 – 85 dni i znika dopiero w kwietniu. Dane te dotyczą wielolecia 1961-1995 (Górniak, 2000; Sasinowski 1995). Średnia roczna wartość wilgotności względnej powietrza jest duża i wynosi około 80%. Największa jest w listopadzie i grudniu (do 90%), najmniejsza zaś w maju i czerwcu (zaledwie 70%) (Sasinowski, 1995).

Dominującą rolę mają tu wiatry z kierunków zachodnich i południowych (łącznie ponad 53%). Natomiast najrzadziej wiatr wieje z północy i z północnego-wschodu (Górniak, 2000). Średnia prędkość wiatru wynosi 3 m/s. Zjawisko ciszy atmosferycznych notuje się podczas 10% obserwacji. Najczęściej trwają one około 1 godziny (Lorenc, 2005).

Średnie roczne wartości zachmurzenia wynoszą 5,4 w ośmiostopniowej skali pokrycia nieba. Najbardziej pochmurnymi miesiącami są listopad i grudzień, zaś najmniejsze zachmurzenie obserwuje się od maja do września. Usłonecznienie osiąga jedną z najwyższych wartości w Polsce i przeciętnie w ciągu roku wynosi 1579 godzin, co daje średnio 4,3 godziny dziennie. Największe wartości występują w sierpniu (ponad 7 godzin), a najmniejsze w grudniu (około 40 min.). Nad obszar woj. podlaskiego dociera rocznie średnio 3528 MJ/m² energii słonecznej w postaci promieniowania całkowitego. Średnia roczna wartość ciśnienia atmosferycznego w Białymstoku w latach 1961 – 1995 wynosiła 991,7 hPa (Górniak 2000).

Ze względu na duży procentowy udział lasów w gminie Supraśl (około 70%) należy zaznaczyć, że odznacza się ona swoistym mikroklimatem. Jest on łagodniejszy w stosunku do obszarów otwartych, gdyż dobową amplitudę temperatur w puszczy jest niższa. Także mniejsza prędkość wiatru wewnątrz lasu sprawia, że przepływ i wymiana powietrza są

utrudnione. Powoduje to zwiększenie wilgotności względnej powietrza i mniejsze straty wody na skutek procesu parowania. Ponadto w puszczy zwiększa się liczba opadów, a pokrywa śnieżna zalega dłużej (Sasinowski, 1995).

11 Szata roślinna i świat zwierząt

Cechą wyróżniającą gminy jest bardzo duże zróżnicowanie rzeźby terenu i dobry stan zachowania zbiorowisk leśnych, które w licznych wypadkach można traktować jako naturalne, pomimo wielowiekowej, lokalnie intensywnej gospodarki leśnej. Występujące tu uwarunkowania środowiskowe, właściwe dla naturalnych krajobrazów polodowcowych przedostatniego zlodowacenia, nie mają właściwie żadnego odpowiednika w innych regionach Polski.

Surowe warunki klimatyczne Polski północno-wschodniej sprawiły, że w kategoriach geobotanicznych cały obszar Puszczy Knyszyńskiej wraz gminą Supraśl znajduje się w Dziale Północno Mazursko-Białoruskim w Podkrajnie Białostocko-Wońkowyskiej. Zasięg tego działu to obszar, na którym nakładają się zasięgi środkowoeuropejskiego grabu, jak i borealnego świerka, przy równoczesnym braku suboceanicznego buka. Dział Północno Mazursko-Białoruski wyróżnia się występowaniem niżowych, borealnych borów świerkowych i brzezin bagiennych, które są typowe dla terenów położonych na północno-wschód od granic Polski. Ponadto niemal wszystkie naturalne zbiorowiska roślinne na obszarze tego działu wykształcają się w specyficznych odmianach, którym nadawana jest nazwa „odmiana subborealna”. Odnosi się to szczególnie do grądów, borów sosnowych, borów mieszanych i olsów.

Do tych podziałów nawiązuje w dużej mierze regionalizacja przyrodniczo-leśna, która dodatkowo uwzględniła zasięgi drzew i ich potencjał hodowlany w poszczególnych regionach Polski, sytuuje ona obszar gminy w II Krainie Mazursko-Podlaskiej, w Dzielnicy Wysoczyzny Białostockiej.

Charakterystykę zbiorowisk roślinności naturalnej i półnaturalnej przedstawiono w nawiązaniu do powtarzalnych układów ekologiczno-przestrzennych tworzących krajobraz gminy. W poniższej charakterystyce wskazano również siedliska specyficzne dla tych krajobrazów.

Charakterystyka krajobrazowa roślinności:

Krajobraz lasów bagiennych na równinach akumulacji biogenicznej

W krajobrazach hydrogenicznych podstawowym czynnikiem porządkującym jest woda gromadząca się w nisko położonych elementach reliefu przez spływ powierzchniowy, spływ śródwartwowy oraz spływ liniowy z górnej części zlewni. Obszary te charakteryzuje dominacja gleb hydrogenicznych: gleb torfowych, gleb zabagnianych i pobagiennych.

Większość dolin rzecznych i strumieni została przekształcona w tereny kośnych łąk, pastwisk i tereny pozyskiwania siana. Obecnie atrakcyjność tych terenów dla hodowli i wypasu nieco zmalała i obserwuje się proces zarzucania gospodarki łąkowej prowadzący do powrotu lasów łęgowych i bagiennych na swoje dawne siedliska.

Naturalny charakter zachowała natomiast większość torfowisk przejściowych i wysokich w nieckach wytopiskowych na terenach leśnych. Tylko niektóre z nich zostały zmeliorowane i przekształcone w użytki zielone w południowej części gminy. W krajobrazie gminy Supraśl można wyróżnić następujące siedliska naturalne i półnaturalne (w tym chronione na podstawie przepisów krajowych i europejskich): **91E0-3 Łęg jesionowo-olszowy, Łęg gwiazdnicowy, Ols porzeczkowy, 91D0-6 Borealna brzezina bagienka (biel), 91D0-5 Borealna świerczyna na torfie, 91D0-2 Kontynentalny bór bagienka, Borealny bór mieszany wilgotny, Grądy wilgotne, Subkontynentalny bór świeży, Bór wilgotny trzęślicowy, Bór bagienka, Subborealny bór mieszany, Bór mieszany trzcinnikowo-świerkowy, 91I0-1 Świetlista dąbrowa, 91I0-1 – Grąd subkontynentalny, grąd miodownikowy, Grąd miodownikowo-grabowy, Grąd szczyrowy, Grąd typowy, Grąd wilgotny.** Oprócz wymienionych powyżej siedlisk leśnych w gminie występują również nieleśne siedliska o charakterystyce siedlisk naturalnych i półnaturalnych (ujęte systemem Obszarów Natura 2000). Są to siedliska **3150 – Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami roślin wodnych, 3270 – Zalewane muliste brzozy rzek, 6120 – Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe, 6230 – Bogate florystycznie murawy bliźniczkowe, 6410 – Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe, 6510 – Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie.**

W obszarze opracowania można wyróżnić dwa zasadnicze typy siedlisk roślinnych, tj. siedliska leśne o obniżonych walorach przyrodniczo – krajobrazowych, ze względu na silną antropopresję i częściową izolację przestrzenną od siedlisk leśnych Puszczy Knyszyńskiej oraz siedliska charakterystyczne dla terenów niezagospodarowanych podlegających zarówno sukcesji siedlisk leśnych, jak również gatunków roślinności ruderalnej. Siedliska leśne występujące w obszarze opracowania to bór świeży Bśw, z dominującym udziałem sosny w składzie gatunkowym. Drzewostan znajduje się w wieku ok. 40 lat. Siedlisko leśne jest dobrze wykształcone. Podszycie jest rozbudowane i występuje na 70% powierzchni. Zwarcie drzewostanu jest umiarkowane. W obszarze opracowania tereny pozbawione szaty roślinnej ograniczają się do dróg publicznych.

Na terenie gminy Supraśl stwierdzono występowanie następujących gatunków ptaków łęgowych:

Nazwa polska gatunku	Nazwa łacińska gatunku
bekas kszyc	<i>Gallinago gallinago</i>
cyraneczka	<i>Anas crecca</i>
derkacz	<i>Crex crex</i>
dubelt	<i>Gallinago media</i>
dzięcioł trójpalczasty	<i>Picoides tridactylus</i>

dzięcioł białogrzbisty	<i>Dendrocopus leucotos</i>
dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>
dzięcioł średni	<i>Dendrocopus medius</i>
dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>
jarząbek	<i>Bonasa bonasia</i>
jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>
kobuz	<i>Falco subbuteo</i>
krogulec	<i>accipiter nisus</i>
kropiatka	<i>Porzana porzana</i>
lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>
lerka	<i>Lullula arborea</i>
łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>
mucholówka mała	<i>Ficedula parva</i>
orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>
orzechówka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
samotnik	<i>Tringa ochropus</i>
sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>

W gminie występują również dwa gatunki płazów: kumak nizinny *Bombina bombina* i traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*. Podobnie skromnie reprezentowane są ryby i minogi: piskorz *Misgurnus fossilis* i minogi czarnomorskie *Eudontomyzon mariae*. Z chronionych owadów występują dwa gatunki: czerwoczyk fioletek *Lycaena helle* oraz czerwoczyk nieparek *Lycaena dispar*. Ssaki reprezentuje wilk *Canis lupus*, ryś *Lynx lynx*, wydra *Lutra lutra* oraz bóbr *Castor fiber*. Ten ostatni gatunek budzi coraz więcej kontrowersji z racji pewnych szkód związanych z podtapianiem łąk i lasów, ale jego obecność jest nieoceniona i niezbędna ze względu na przesychnięte torfowiska i otaczające je tereny wilgotne. Wzrasta także liczebność populacji wydry. Prace terenowe wskazują na doskonałe warunki bytowania tego gatunku w występujących tu wodach lotycznych (głównie Supraśl i Sokółka), jak też w wodach stojących kompleksu stawów rybnych w Krasnym.

Rzeka Supraśl na całej swojej długości charakteryzuje się dużą zmiennością. Przeplatają się wzdłuż jej biegu trzy krainy rybne: pstrąga, brzana i leszcza. Górny odcinek (od źródeł do m. Piłatowszczyzna) oraz dolny na odcinkach (Dąbrówki – Jurowce oraz Dzikie – ujście do Narwi) należą do krainy leszcza. Środkowy od miejscowości Piłatowszczyzna do ujścia Cieliczanki należy do krainy pstrąga. Pozostałe fragmenty Supraśli mają cechy krainy brzana. Niektóre jej dopływy: Średnia, Radulinka, Pieszczenińska Struga stanowią krainę pstrąga. Pozostałe drobne dopływy należą do krainy leszcza. Rzeki Słoja, Czarna, Płaska oraz częściowo Sokółka stanowią krainę pstrąga. Natomiast zbiorniki występujące na obszarze tego obwodu można zaliczyć do typu linowo – szczupakowego. Występuje tu 36 gatunków ryb i jeden gatunek minoga. Z ciekawszych wędkarsko gatunków ichtiofauny można spotkać większość ryb: amur biały (sporadycznie), boleń, brzana, jaź, jelec, karaś srebrzysty, karp, kleń, leszcz, lin, lipień, miętus, okoń, płoć, pstrąg potokowy, świnka (sporadycznie), sandacz, sum, szczupak, wzdregę, węgorz.

W gminie występują także dwa gatunki roślin naczyniowych podlegających ochronie w systemie Obszarów Natura 2000; sasanka otwarta *Pulsatilla patens* i rzepik szczeciński *Agrimonia pilosa*.

W obszarze opracowania nie stwierdza się występowania gatunków chronionych roślin i zwierząt (brak danych w tym zakresie).

12. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Środowisko przyrodnicze w skutek działalności człowieka poddawane jest stałemu procesowi degradacji. Skutki działań człowieka w środowisku można sklasyfikować ze względu na ich zasięg przestrzenny, czas trwania, częstotliwość występowania, skalę i charakter oraz skutki dotyczące zasobów nieodnawialnych. Czynniki antropopresji oddziałują negatywnie na komponenty abiotyczne i biotyczne oraz strukturę i funkcjonowanie systemu przyrodniczego. Następnie pojawiają się różnego rodzaju zanieczyszczenia, często o charakterze transgranicznym.

Pod pojęciem „odporności środowiska na degradację” rozumie się: zachowanie progowych wartości parametrów otoczenia systemu przyrodniczego po których przekroczeniu następują nieodwracalne zmiany w środowisku.

Odporność na degradację w największym stopniu wiąże się z tempem regeneracji i możliwości neutralizacji zanieczyszczeń. W przypadku obszaru opracowania to głównie obszary leśne oraz zespoły hydrogeniczne wraz fauną i florą je zasiedlającą. W przypadku zdewastowania rodzimej roślinności w ich obszarze może dojść do jej odnowy, lecz także do wkroczenia innych gatunków nie specyficznych dla naturalnych siedlisk. Najtrudniej i najdłużej przebiega odnowa środowisk leśnych, które są zdecydowanie mało odporne na degradację. Wiele elementów przyrodniczych nie ma możliwości odnowy wskutek ciągłej ingerencji człowieka i coraz większego ograniczania siedlisk naturalnych i półnaturalnych.

Mało odpornymi elementami na degradację są również litosfera i powierzchnia ziemi. Zmiany w ich zasięgu są nieodwracalne. Główną przyczyną jest tu ingerencja człowieka (przemysł, usługi, zabudowa mieszkaniowa, tereny związane z komunikacją). W gminie Supraśl obszary takie zajmują stosunkowo małą powierzchnię - obszary zurbanizowane są

skoncentrowane w wykształcone układy urbanistyczne wsi, przewaga krajobrazów otwartych o funkcji rolniczej. Ograniczoną odporność na zmiany środowiskowe spowodowane działalnością człowieka wykazują również gleby. Do ich degradacji i całkowitej zmiany warunków bonitacyjnych przyczynia się przede wszystkim działalność związana z rozwojem funkcji osadniczych. Gleby antropogeniczne na terenach zabudowanych lub nieużytkach rolniczych, na których działalność rolnicza została zaniechana w dłuższym okresie czasu, w gminie Supraśl nie zajmują znacznych powierzchni. Kompleksy glebowo – rolnicze w gminie rozległe i wykorzystywane do produkcji rolniczej, pomimo przewagi w gminie klas bonitacyjnych gleb niższej żyzności.

Słabą odpornością na degradację wykazują się też wody podziemne. Proces oczyszczania zbiorników podziemnych trwa długo i jest to proces złożony, szczególnie w przypadku zanieczyszczeń ropopochodnych. W przypadku gminy Supraśl jest to duży problem, ze względu na braki w kanalizacji zbiorczej i oparciu odprowadzania ścieków na zasadach indywidualnych rozwiązań technicznych.

Gmina ze względu na przewagę terenów otwartych nie jest natomiast szczególnie narażona na występowanie zjawisk smogowych. Również poziom zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery nie przekracza dopuszczalnych przepisami prawa poziomów.

Rozpatrując omawiany obszar można stwierdzić, że jego najważniejsze walory przyrodniczo krajobrazowe zostały zachowane, a tereny silnie przekształcone antropogenicznie ograniczone są przestrzennie i mają zwykle charakter punktowy. W obszarze gminy nie stwierdza się szczególnych zagrożeń dla środowiska, w tym związanych z emisją zanieczyszczeń i hałasem do środowiska, ze względu na dominację terenów otwartych.

Dla terenów pochodzenia naturalnego i półnaturalnego, które w omawianym obszarze obejmują tereny leśne oraz tereny naturalne i półnaturalne w dolinach cieków wodnych, lokalnych zabagnieniach, zadrzewieniach pochodzących z sukcesji gatunków występujących w regionie w siedliskach naturalnych oraz siedlisk napiaskowych, największe zagrożenie stanowi silna antropopresja. Degradacja takich siedlisk jest najczęstszym skutkiem nadmiernego wykorzystania rekreacyjnego tych terenów. Degradacja ta obniża znacząco naturalną zdolność tych terenów do regeneracji, a w przypadkach szczególnie nasilonych może spowodować również ich degradację. Czynniki silnie degradującymi takie obszary są również działania inwestycyjne człowieka powodujące całkowite przekształcenie obszarów naturalnych i całkowity zanik zdolności regeneracyjnych tych obszarów.

III. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO DO ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1 Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

W opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym dla obszaru sporządzanego wskazano zasięg terenów niezbędnych do funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy oraz terenów które mogą bez przeciwwskazań wejść w zasięg terenów inwestycyjnych, a zmiana ich przeznaczenia będzie neutralna dla systemu przyrodniczego gminy. W opracowaniu ekofizjograficznym rozpoznano również wszystkie zagrożenia i ograniczenia dla zagospodarowania terenów występujące na obszarze opracowania. Opracowanie to uwzględnia również granice obszarów podlegających ochronie wraz z obostrzeniami ustalonymi dla nich w odpowiednich przepisach prawa, w tym dotyczących ograniczenia przeznaczenia terenów na cele budowlane. Tereny objęte analizą w opracowaniu tym zaliczono do terenów o średniowysokim potencjale przyrodniczo – krajobrazowym, które mogą zostać zaliczone zarówno do terenów tworzących system przyrodniczy gminy, jak i terenów stanowiących rezerwy terenów inwestycyjnych, w zależności od kierunków polityki przestrzennej gminy.

2 Uwarunkowania wynikające ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Supraśl zostało przyjęte na podstawie uchwały Nr XXXVI/236/98 Rady Gminy i Gminy Supraśl z dnia 14 czerwca 1998 r. Długa karencja obowiązywania studium spowodowała znaczącą dezaktualizację tego dokumentu. Studium to straciło swoją aktualność zarówno w zakresie zgodności z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak również szeregu innych przepisów prawa. Szczególnie widoczne jest to w zasięgu obszarów podlegających ochronie, w tym strefy uzdrowiskowej, obszarów Natura 2000 czy otuliny Parku Krajobrazowego i stref ochronnych ujęć wody.

Powyższe argumenty wymusiły konieczność kompleksowej zmiany tego dokumentu. Procedura planistyczna w tym zakresie została zakończona Uchwałą Nr XXXI/391/2021 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 29 listopada 2021 r. Po uchwaleniu tej zmiany studium podlegało jeszcze jednej zmianie, która została przyjęta Uchwałą Nr V/043/2024 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 3 października 2024 r. Zgodnie ze studium obszar opracowania znalazł się w całości w terenie funkcjonalno – przestrzennym:

MU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej.

Podstawowy kierunek przeznaczenia terenów:

zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie wolnostojącej, bliźniaczej i szeregowej oraz zabudowa usługowa.

Dopuszczalny kierunek przeznaczenia terenów:

- zabudowa usług publicznych,

Wykluczony kierunek przeznaczenia terenu:

- usługi z zakresu logistyki i magazynowania towarów, składowania odpadów (w tym złomu) i materiałów sypkich oraz obiekty produkcyjne,

Uszczegółowione zasady zagospodarowania terenów:

- wprowadzenie funkcji związanych z realizacją obiektów budowlanych w terenach objętych granicami Obszarów Natura 2000 lub Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej jest możliwe wyłącznie w sporządzanych planach miejscowych po jednoznacznym stwierdzeniu, że ich lokalizacja nie będzie powodować konfliktów z umocowanymi prawnie celami ochronnymi dla tych Obszarów. Na etapie sporządzania studium, ze względu na skalę jego wykonania nie ma możliwości szczegółowego wskazania lokalizacji stanowisk zwierząt i siedlisk roślin podlegających celom ochronnym. W przypadku zlokalizowania w planie miejscowym stanowiska zwierząt lub roślin podlegających wskazanym celom ochronnym obowiązuje nakaz pozostawienia działki, na której umocowano prawnie realizację tego celu lub jej części w dotychczasowym użytkowaniu leśnym lub rolniczym, bez możliwości zmiany przeznaczenia jej na cele nieleśne lub nierolnicze,
- dopuszczenie realizacji zabudowy usługowej w połączeniu z zabudową mieszkaniową na jednej działce budowlanej lub na oddzielnych działkach budowlanych wyodrębnionych na te cele,
- w nowych terenach inwestycyjnych należy wyznaczyć układ dróg publicznych i wewnętrznych obsługujących poszczególne kwartały wydzielanych działek budowlanych,
- w miarę wystąpienia potrzeb dopuszczalne jest wyodrębnienie w terenach koncentracji usług publicznych, przy zastosowaniu wskaźników i parametrów urbanistycznych określonych dla całego terenu funkcjonalno przestrzennego.

Wskaźniki oraz parametry zabudowy i zagospodarowania terenów	Wartość wskaźnika
maksymalna powierzchnia zabudowy	60% powierzchni działki budowlanej i 45% powierzchni działki budowlanej dla terenów położonych w zasięgu granic stref ochrony uzdrowiskowej C
maksymalna intensywność zabudowy	1,2 oraz 0,8 dla terenów położonych w zasięgu granic stref ochrony uzdrowiskowej C
minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej	20% powierzchni działki budowlanej i 45% powierzchni działki budowlanej dla terenów położonych w zasięgu granic stref ochrony uzdrowiskowej C
maksymalna wysokość zabudowy	9,5 m
minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki (w tym działki budowlanej z podziału nieruchomości)	1000 m² dla zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej i zabudowy usługowej, 600 m² dla zabudowy mieszkaniowej bliźniaczej i 250 m² dla zabudowy mieszkaniowej szeregowej

3 Uwarunkowania dla obiektów i obszarów chronionych, w tym z ochrony obszarów i obiektów objętych odrębnym statusem prawnym, w tym obszarów Natura 2000.

OBSZARY CHRONIONE POŁOŻONE W GMINIE SUPRAŚL I OBEJMUJĄCE SWOIMI GRANICAMI OBSZAR OPRACOWANIA.

Otulina Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego.

Park obejmuje ponad 70% pow. gminy Supraśl. Powierzchnia Parku wynosi 72 860, ha, a wraz z otuliną liczy ponad 126 000 ha. W ten sposób Park wraz z otuliną objął niemal całą Puszcę Knyszyńską i jest drugim co do wielkości parkiem krajobrazowym w Polsce.

Park został powołany do życia na podstawie uchwały Nr XXVII/172/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku. Przepisy obowiązujące dla Parku były zmieniane na podstawie:

- Rozporządzenie Nr 3/98 Wojewody Białostockiego z 20 maja 1998 r. (Dz. Urz. W. B. nr 10, poz. 47),
- Rozporządzenie Nr 30/02 Wojewody Podlaskiego z 15 października 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. nr 53, poz. 1169),
- Rozporządzenie Nr 1/06 Wojewody Podlaskiego z 14 marca 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2006 r. nr 90, poz. 888).

Wymienione przepisy utraciły moc prawną na podstawie Uchwały Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego, (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 1502). Uchwała ta stanowi obecnie podstawę umocowania prawnego funkcjonowania Parku.

W uchwale wprowadzono następujące zakazy:

Na terenie Parku wprowadza się następujące zakazy:

- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

Zakazy te nie dotyczą obszaru, na których położone są złoża. Odstępstwa od wymienionych powyżej zakazów, nie dotyczą również:

- części Parku, dla których w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub ich zmiany w zakresie terenów przeznaczonych w tych planach pod zabudowę;
- obszarów zwartej zabudowy miejscowości w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, gdzie dopuszcza się uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej, usługowej i letniskowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegu wód, określonej poprzez połączenie istniejących budynków na przylegających działkach w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.);
- siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód;
- terenów ogólnodostępnych kąpielisk, plaż i przystani wodnych;
- istniejących obiektów letniskowych, mieszkalnych, usługowych oraz o funkcji mieszanej nie kolidującej z podstawowym i uzupełniającym przeznaczeniem terenu, zrealizowanych na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które utraciły moc przed dniem 1 stycznia 2004 r., gdzie dopuszcza się ich odbudowę, rozbudowę lub nadbudowę w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2013 r. poz. 1409 ze zm.) w celu poprawy standardów ochrony środowiska oraz walorów estetyczno-krajobrazowych, pod warunkiem nie przybliżania zabudowy do brzegów wód, a także zwiększania istniejącej powierzchni zabudowy: o nie więcej niż 10 m² w przypadku budynków o powierzchni mniejszej lub równej 100 m² oraz o nie więcej niż 10% w przypadku budynków o powierzchni powyżej 100 m²;
- zbiorników wodnych pochodzenia antropogenicznego o powierzchni nie większej niż 0,5 ha i o głębokości nie większej niż 3 m.

Uchwała podlegała zmianie na podstawie Uchwały Nr XIV/149/19 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 października 2019 r. zmieniającej uchwałę w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 5177). Zmiany wprowadzone ostatnią Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego wnoszą zmiany obostrzeń ochronnych obowiązujących w Parku, w zakresie budowania nowych obiektów budowlanych w sąsiedztwie rzek, jezior i naturalnych zbiorników wodnych oraz sztucznych zbiorników wodnych usytuowanych na wodach płynących, zasad usuwania drzew i zadrzewień oraz obostrzeń w lokalizacji w granicach Parku zabudowy. Szczególnie istotne dla rozwoju miasta jest zmniejszenie strefy odległości zabudowy od wód ze 100 m do 50 m dla działek nr ewid. 756/1, 756/2, 756/3, 756/5, 756/6, 757/2, 757/3, 757/4, 757/6, 757/7, 757/8, 758/1, 758/3 i 758/4 i do 40 m dla działki nr ewid. 759/2, położonych w rejonie ulicy Uroczysko Pustelnia. W wyniku kolejnych zmian przepisów dopuszczalne jest stosowanie w planach miejscowych kolejnych odstępstw. W tym przypadku studium uznaje za zgodne z jego zapisami zmniejszenie zasięgu strefy 100 m powstałe w skutek zmiany przepisów prawa.

Głównym celem istnienia Parku jest ochrona i zachowanie zasobów przyrodniczych, walorów kulturowych i historycznych Puszczy Knyszyńskiej. Powołanie Parku miało też na celu stworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej oraz rozwijanie turystyki kwalifikowanej i wypoczynku. PKPK obejmuje zdecydowaną większość kompleksu Puszczy Knyszyńskiej.

Uszczegółowienie zasad ochronnych oraz zakazów obowiązujących w Parku zostało określone w Planie Ochrony Parku, zatwierdzonym na podstawie Rozporządzenie Nr 22/01 Woj. Podl. z 9 sierpnia 2001, (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2001, Nr 31, poz. 548).

Uszczegółowienie zasad ochronnych zostało określone w Planie Ochrony Parku, zatwierdzonym na podstawie Rozporządzenie Nr 22/01 Woj. Podl. z 9 sierpnia 2001, (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2001, Nr 31, poz. 548). Zasady ochronne w Planie zostały przypisane do ustalonych stref. Gmina Supraśl znalazła się w następujących strefach:

Nr strefy	Zasady wskazane w Planie ochrony Parku (mające najistotniejszy wpływ na rozwój zagospodarowania w gminie Supraśl)
istniejące rezerваты przyrody A1, A4, A6, A11, A14, A12, A13, A15, A16 projektowane rezerваты przyrody A26 (Trzy Słupki), A27 (Remuczewo), A28 (Czołnowo), A29 (Przydatki Sokołda), A33 (rezerваты źródliskowe)	Podporządkowanie wszelkich prac podejmowanych w rezerwach z ochroną częściową celom ochrony tych obiektów
B1 tereny leśne podlegające ochronie zachowawczej	• zachowanie wartości i naturalnej różnorodności biologicznej lasu • dążenie do objęcia przedmiotowych terenów formami ochrony wynikającymi z walorów przyrodniczych lasów, • dopuszczenie rozwoju turystyki krajoznawczej i specjalistycznej poprzez wyznaczenie szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych – bez możliwości realizacji obiektów turystycznych poza terenami istniejącego zainwestowania, występującego na tym terenie (gajówki, leśniczówki).
B4 tereny leśne o wzmożonej ochronie czynnej	• dopuszczenie turystycznego użytkowania terenu na ogólnych zasadach turystycznego udostępnienia lasów, z preferencją rozwoju form ruchu krajoznawczego i specjalistycznego. • priorytet funkcji wypoczynku codziennego i świątecznego mieszkańców aglomeracji białostockiej na terenach leśnych, które z uwagi na swoje walory i położenie najlepiej do tego celu predestynują, użytkowanie turystyczne przedmiotowych terenów w sposób nie zagrażający nadrzędnym walorom przyrodniczym oraz funkcjom ekologicznym, • dopuszczenie następujących form ruchu turystycznego: turystyki krajoznawczej (turystyka piesza, rowerowa, kajakowa, konna, narciarska i turystyka motorowa) oraz turystyki specjalistycznej - wędkarstwo, zbieractwo itp., wypoczynku codziennego i świątecznego, wypoczynku pobytowego całorocznego i sezonowego o zasięgu ponadregionalnym, koncentrującego się głównie na terenie miasta Supraśl i najbliższym jego otoczeniu,
C1 tereny osadniczo-rolne o funkcji zachowawczej	• utrzymanie istniejącego podziału na tereny siedliskowe, rolne i leśne, • utrzymanie tradycyjnego układu zabudowy poszczególnych jednostek, łącznie z kontynuacją regionalnych form oraz tradycji konstrukcyjnych i materiałowych nowej zabudowy, • możliwość adaptacji istniejącej zabudowy na cele turystyczno – rekreacyjne i budownictwo letniskowe, • na obszarach użytkowanych rolniczo zachowanie tradycyjnej gospodarki uprawowej i łąkowej ukierunkowanej na tzw. rolnictwo ekologiczne, • dopuszczenie eksploatacji surowców mineralnych wyłącznie na potrzeby lokalne miejscowej ludności oraz borowin na cele lecznictwa sanatoryjnego, • zachowanie obiektów o charakterze kulturowym w tym architektury budowlanej i zabytków archeologicznych • utrzymanie głównych elementów zagospodarowania turystycznego, w tym zabudowy letniskowej oraz agroturystycznej i infrastruktury turystycznej, • dopuszczanie adaptacji zabudowy zagrodowej na letniska indywidualne oraz przystosowanie zagród rolniczych do rozwoju agroturystyki, • dopuszczenie realizacji niezbędnych urządzeń związanych z funkcją turystyczną trasy oraz możliwość wprowadzenia nowych tras o wysokiej wartości krajobrazowej,

	• dopuszczanie adaptacji istniejącej substancji budowlanej bądź jej rekonstrukcji z przeznaczeniem na funkcje związane z turystyką i edukacją krajoznawczą, • dopuszcza się realizację nowych obiektów w zakresie zagospodarowania turystyczno - rekreacyjnego, które powinny znaleźć się w planie zagospodarowania przestrzennego gminy. • utrzymanie przebiegu dróg publicznych, z dopuszczeniem ich modernizacji: • zaopatrzenie w wodę ze scentralizowanego systemu zaopatrzenia w wodę dla miejscowości: Łaźnie, Sokółda, Woronicze, Międzyrzecze i Surażkowo z ujęciem i stacją uzdatniania we wsi Łaźnie, • odprowadzanie ścieków sanitarnych: scentralizowanego systemu kanalizacji sanitarnej w układzie grawitacyjno-pompowym w miejscowościach (po ich zwodociągowaniu): – Łaźnie, Sokółda, Woronicze, Międzyrzecze, Surażkowo z oczyszczalnią ścieków w Łaźniach, • odprowadzanie wód opadowych z terenów zabudowanych do kanalizacji deszczowej, z zastosowaniem urządzeń podczyszczających na wylotach kanałów do odbiornika. • utrzymanie istniejących indywidualnych źródeł ciepła, z wymogiem sukcesywnego przechodzenia na paliwa ekologiczne, • zaopatrzenie w gaz w mieście Supraśl w oparciu o przewodowy gaz ziemny, w pozostałych miejscowościach głównie w gaz płynny.
C3 tereny osadniczo - rolne o umiarkowanym rozwoju	• możliwość kształtowania struktury przestrzennej jednostek osadniczych oraz ich zabudowy i użytkowania gruntów niezabudowanych na zasadach zachowania zróżnicowanego rozwoju, • dopuszczenie adaptacji istniejącej zabudowy na cele turystyczno – usługowe i budownictwo letniskowe. • ochrona i racjonalne gospodarowanie rolniczą przestrzenią produkcyjną z preferencją rozwoju rolnictwa ekologicznego. • w prowadzeniu działalności gospodarczej zakaz wykraczania uciążliwości sanitarnych poza granice działki inwestora i pogarszania stanu środowiska. • dopuszczenie eksploatacji surowców mineralnych w rozmiarze i sposobie wydobywania, który nie będzie wywierać widocznych, negatywnych zmian w środowisku przyrodniczym. • zachowanie chronionych prawem obiektów zabytkowych m. Supraśl wpisanych do rejestru zabytków • zachowanie obiektów o charakterze kulturowym i zabytków archeologicznych • przyjęcie następujących form rekreacji: wypoczynek codzienny i świąteczny mieszkańców aglomeracji białostockiej, wypoczynek pobytowy, turystyka krajoznawcza i kwalifikowana (piesza, rowerowa, motorowa, konna i wodna), agroturystyka, lecznictwo uzdrowiskowe (gm. Supraśl w granicach Parku). • propozycja następujące podstawowe elementy zagospodarowania rekreacyjnego: zabudowa letniskowa, zabudowa mieszkaniowo-pensjonatowa, zabudowa rolniczo-agroturystyczna, urządzenia obsługi turystyki, ze szczególnym uwzględnieniem terenów masowego wypoczynku nad rzeką Supraśl w m. Supraśl • utrzymanie oraz podniesienie standardu istniejącej usługowej bazy noclegowej, • uzupełnienie oraz dalsze zagospodarowanie terenów wypoczynku świątecznego w niezbędne urządzenia obsługi, • utrzymanie w dobrym stanie technicznym zabudowy letniskowej, • ograniczenie realizacji budynków letniskowych i pensjonatowych do istniejących terenów zabudowy, tj. uzupełnienie wolnych enklaw w zabudowie oraz lokalizacja w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy, • dostosowanie nowych obiektów do charakteru zabudowy regionalnej i kompozycji krajobrazu, z pełnym wyposażeniem w urządzenia z zakresu ochrony środowiska, • przystosowanie zagród rolniczych do rozwoju agroturystyki, stosownie do potrzeb, • przystosowanie kompleksu leśnego, położonego między Ogrodniczkami i m. Supraśl dla potrzeb masowego wypoczynku sobotnio-niedzielnego, głównie mieszkańców m. Białegostoku.
D obszary dolin rzecznych	• zachowanie funkcji i walorów środowiska ekologicznego, • ochrona przed zainwestowaniem i degradacją sanitarną • dotychczasowy sposób użytkowania, jako ciągi naturalnej zieleni łąkowo - pastwiskowej, z lokalnymi skupiskami wysokiej zieleni łąkowej,

	• pierwszeństwo sukcesji regeneracyjnej lasu na dawnych łąkach kośnych (obecnie nie użytkowanych) w dolinach rzek, a w przypadku potrzeby ochrony wybranych gatunków i grup roślin oraz cennych zbiorowisk roślinnych lub zwierząt występujących w ich obrębie - stosowanie czynnego zatrzymania sukcesji, • utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, z powodziowym rytmem stosunków wodnych • dopuszczenie lokalizacji zbiorników małej retencji wodnej, powyżej 0,5 ha należy sporządzić ocenę oddziaływania na środowisko • zakaz: • odprowadzania ścieków sanitarnych (nieoczyszczonych i oczyszczonych) w ilości, która nie pozwala na utrzymanie odpowiedniej (planowanej) klasy czystości wód poszczególnych odbiorników, • realizacji obiektów kubaturowych oraz zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów, • zakładania i budowy stacji paliw, • lokalizacji wysypisk odpadów stałych i płynnych, • eksploatacji surowców naturalnych, a w szczególności kruszyw.
E obszar lecznictwa uzdrowskiego	• ramach określonego ogólnego obszaru ochrony uzdrowskiej utrzymanie w mieście Supraśl tereny przeznaczone pod lokalizację obiektów sanatoryjnych oraz obszar przeznaczony pod zaplecze mieszkaniowe, pensjonatowe, hotelowe, obiekty obsługi turystycznej, handlowe i usługowe, • utrzymanie przeznaczenia terenów w Sokółdzie pod lokalizację centrum uzdrowsko-turystycznego Uzdrawiska Supraśl, określonych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Supraśl”. • utrzymanie dotychczasowego stanu środowiska, a w szczególności walorów uzdrowskich, klimatycznych, krajobrazowych i kulturowych, stanowiących podstawę do prowadzenia w Supraślu lecznictwa uzdrowskiego, • możliwość wykorzystania do zabiegów leczniczych borowiny ze złoża „Podsokoła • kontynuacja leczenia chorób dróg oddechowych, wprowadzenie lecznictwa w zakresie chorób narządu ruchu i reumatycznych oraz potrzeba uruchomienia zakładów lecznictwa uzdrowskiego dla świadczenia usług w zakresie rehabilitacji i przyrodolecznictwa, • uzbrojenie terenu dzielnicy uzdrowskiej w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej, • przyspieszenie podjęcia decyzji przez kompetentne władze o uznanie miasta Supraśl za uzdrowsko, • sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru głównych inwestycji uzdrowskich w Supraślu, • pozyskiwanie terenów przyszłych inwestycji uzdrowskich i urządzeń publicznych do zasobów gruntów komunalnych.
O otulina Parku	• Otulina Parku stanowi strefę ochronną wyznaczoną w celu zabezpieczenia Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi, wynikają działalności człowieka. Zgodnie z planem ochrony Parku pełni ona następujące funkcje: • ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych Parku przed szkodliwym oddziaływaniem otoczenia, które określa się jako uciążliwości zewnętrzne, • harmonizowania rozwoju osadnictwa i działalności gospodarczej w strefie ochronnej Parku z celami jego utworzenia, • łącznika powiązań struktur przyrodniczych Parku ze strukturami regionalnego otoczenia.

Dla obszaru objętego sporządzanym planem ograniczenia w zagospodarowaniu terenów mają odzwierciedlenie jedynie w części Planu ochrony Parku dotyczącej otuliny Parku.

Obszary Natura 2000

Obszar PLH200006 Ostoja Knyszyńska (obejmujący część obszaru objętego opracowaniem).

Ostoję Knyszyńską obejmuje rozległy kompleks leśny Puszczy Knyszyńskiej, którego wiele fragmentów zachowało naturalny charakter, rozcięty przez użytkowane rolniczo doliny niewielkich rzek i polany, otoczony przez obszary o ekstensywnej gospodarce rolnej, o mozaikowym krajobrazie, z licznymi torfowiskami. Przez projektowaną ostoję przebiega wododział zlewni Wisły i Niemna - do tej drugiej należą dorzecza świstoczy i uchodzącej do niej Nietupy. Główną rzeką Ostoi jest Supraśl, dopływ Narwi. Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana, występuje tu duże zagęszczenie różnorodnych form geomorfologicznych, takich jak kemy, ozy, doliny i baseny wytopiskowe. Względne wysokości wzgórz dochodzą do kilkudziesięciu metrów, a nachylenia stoków do 30 stopni. Najwyższe wzniesienia występują na Wzgórzach świętojańskich,

najniżej położone miejsca znajdują się w dolinie Supraśli. Osobliwością Puszczy Knyszyńskiej są liczne źródła. Istnieje tu ponad 450 wypływów wód podziemnych w postaci źródeł, młak i wysięków. Około 1/5 obszaru ostoi zajmują różnego typu tereny hydrogeniczne - podmokłe i torfowiska. Około 50% obszarów hydrogenicznych jest zatorfiona, a wskaźnik zatorfienia oscylujący w granicach 10% wskazuje, że jest to jeden z najbardziej zabagnionych regionów w Polsce.

Ostoja Knyszyńska obejmuje rozległy kompleks leśny Puszczy Knyszyńskiej, którego wiele fragmentów zachowało naturalny charakter, rozcięty przez użytkowane rolniczo doliny niewielkich rzek i polany, otoczony przez obszary o ekstensywnej gospodarce rolnej, o mozaikowym krajobrazie, z licznymi torfowiskami. Przez projektowaną ostoję przebiega wododział zlewni Wisły i Niemna - do tej drugiej należą dorzecza Świsłoczy i uchodzącej do niej Nietupy. Główną rzeką Ostoi jest Supraśl, dopływ Narwi. Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana, występuje tu duże zagęszczenie różnorodnych form geomorfologicznych, takich jak kemy, ozy, doliny i baseny wytopiskowe. Względne wysokości wzniesień dochodzą do kilkudziesięciu metrów, a nachylenia stoków do 30 stopni. Najwyższe wzniesienia występują na Wzgórzach świętojańskich, najniżej położone miejsca znajdują się w dolinie Supraśli. Osobliwością Puszczy Knyszyńskiej są liczne źródła. Istnieje tu ponad 450 wypływów wód podziemnych w postaci źródeł, młak i wysięków. Około 1/5 obszaru ostoi zajmują różnego typu tereny hydrogeniczne - podmokłe i torfowiska. Około 50% obszarów hydrogenicznych jest zatorfiona, a wskaźnik zatorfienia oscylujący w granicach 10% wskazuje, że jest to jeden z najbardziej zabagnionych regionów w Polsce. Struktura powierzchniowa leśnych ekosystemów mokradłowych Puszczy Knyszyńskiej przedstawia się następująco:

- łąki na murszach (Circae-Alnetum, Fraxinio-Ulmetum, Piceo-Alnetum) - 1 418 ha
- olsy na torfach niskich (Carici elongatae-Alnetum) - 1 948 ha
- brzeziny szuwarowe na torfach przejściowych (Thelypteri-Betuletum) - 408 ha
- bory mechowiskowe na torfach przejściowych i wysokich (Carici chordorrhizae-Pinetum) - 307 ha
- bór świerkowy na torfach niskich i przejściowych (Sphagno-Piceetum) - 910 ha
- bór bagienny na torfach wysokich (Vaccinio uliginosi-Pinetum, Ledo-Sphagnetum) - 475 ha.

W Puszczy dominują drzewostany iglaste. Największe powierzchnie porastają bory brzoźnicowe, sosnowo-świerkowe bory mieszane świeże i trzcinnikowo-sosnowe bory mieszane świeże. Lasy liściaste Puszczy to przede wszystkim grądy, olsy, sosnowo-brzoźnicowe lasy bagienne, a w dolinach rzecznych łąki jesionowo-olszowe i olszowo-świerkowe. Przeważają drzewostany w wieku 40-70 lat. Cechą charakterystyczną Puszczy Knyszyńskiej jest współistnienie zbiorowisk subborealnych (grąd Tilio-Carpinetum, grąd świerkowy Tilio-Piceetum, las mieszany wysoczyznowy Melitti-Carpinetum, świerczyna na torfie Sphagno-Piceetum, bór mechowiskowy Carici chordorrhizae-Pinetum) oraz zbiorowisk o charakterze podgórskim (grąd szczyrowy Aceri-Tilietum). Interesujące są także śródleśne zbiorowiska turzycowe o wysokim stopniu naturalności. Na obszarze Puszczy jednym z najważniejszych gatunków lasotwórczych jest świerk, obecny przynajmniej jako domieszka na prawie wszystkich siedliskach leśnych. Południowo-wschodnią część ostoi stanowi Niecka Gródecko-Michałowska o genezie wytopiskowej, w obrębie której dominują różnego typu mokradła. Tu zachowały się jedyne na terenach staroglacjalnych północno-wschodniej Polski jeziora - oligotroficzne zbiorniki Gorbacz i Wiejki z wykształconymi przy brzegach płami mszarnymi. Tu znajduje się także zniszczone eksploatacją torfu, ale wciąż cenne, torfowisko wysokie Gorbacz.

Jakość i znaczenie

Dzięki jedynie nieznacznie zmienionym warunkom naturalnym, Puszcza Knyszyńska jest jednym z najcenniejszych kompleksów leśnych w Polsce. Jej lasy mają charakter subborealny, a krajobraz przypomina południowo-zachodnią tajgę. Utrzymuje się tu bogata flora z istotnym udziałem gatunków borealnych i górskich - ok. 800 gatunków roślin naczyniowych, w tym 43 gatunki objęte ochroną gatunkową a 6 z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród tych ostatnich jest m.in. rzepik szczeciński *Agrimonia pilosa*, dla którego Ostoja Knyszyńska jest jednym z najważniejszych obszarów występowania w Polsce. W uroczyskach Gorbacz i Machnac występują dwie spośród zaledwie kilku znanych w Polsce populacji *Chamaedaphne calyculata*, rośliny uważanej za relikt glacialny. Faunę o charakterze puszczańskim reprezentują m. in. duże drapieżniki - wilk *Canis lupus* i ryś *Lynx lynx*, a spośród ptaków np. orlik krzykliwy *Aquila pomarina* i puchacz *Bubo bubo*. Występuje tu jedno z pięciu wolnożyjących stad żubrów *Bison bonasus* w Polsce. W sumie Puszcza jest ostoją 9 gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (5 kolejnych ma ocenę D). W rez. Starodrzew Szyndzielski obserwowano w 2008 r. zgniotka cynobrowego. Występowanie *Oxytropis mannerheimii* wymaga potwierdzenia. Obszar ten jest również ważną ostoją ptaszą o randze europejskiej E028. Występuje tu 39 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Szczególnie duże znaczenie Ostoja Knyszyńska pełni dla włośчатки *Aegolius funereus*, jarząbki *Bonasa bonasa* i dzięcioła trójpalczastego *Picoides tridactylus*, których populacje są tu bardzo duże, a także dla orlika krzykliwego *Aquila pomarina*, dzięcioła białogrzbietego *Dendrocopos leucotos*, mucholówki białoszyjej *Ficedula albicollis*, mucholówki małej *Ficedula parva* i trzmielojady *Pernis apivorus*. Na jedynym znanym polskim stanowisku występuje *Polyommatus eroides*.

3260 – Nizinne rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculus fluitantis* Jakość danych – M dane pochodzące ze źródeł o wysokiej jakości danych, które zostały uzupełnione szacunkami. Stopień reprezentatywności podano za opinią eksperta wykonującego dokumentację PZO. Obecnie nie ma danych przyrodniczych pozwalających na ocenę jak bardzo siedliska w Ostoi Knyszyńskiej odbiegają od odmiany typowej. Stopień reprezentatywności – C. Na podstawie danych o powierzchni siedliska oraz danych o powierzchni siedliska na terenie kraju (Baza Natura 2000 udostępniona przez GDOŚ) oceniono, że powierzchnia względna siedliska mieści się w granicach 2% $\geq p \geq 0$ – Powierzchnia względna C. Stan zachowania oceniono na B. Zgodnie z podręcznikiem metodycznym jeżeli maksymalnie 2 wskaźniki kardynalne oceniono na U2 (U1 bez ograniczeń) Strukturę i funkcję siedliska ocenia się na U1. Sześć wskaźników kardynalnych oceniono na U1 (nie nadano

oceny U2). Zgodnie z instrukcją wypełniania SDF jeżeli oceniono strukturę i funkcje siedliska jako II należy nadać ocenę B. Ocenę ogólną siedliska podano za opinią eksperta wykonującego dokumentację PZO. Ocena ogólna: C.

1084 pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) - W roku 2016 stwierdzono stanowisko pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* w Ostoi Knyszyńskiej. (Bohdan Adam. # [mnsr]). Posiadane dane nie pozwalają na oszacowanie wielkości populacji. Możliwe jest jedynie nadanie kategorii liczebności: P – rzadkie. Dane o występowaniu gatunku pochodzą z obserwacji niepublikowanych (raport ze stwierdzenia obecności gatunku). Jakość danych P. Ponieważ stwierdzono tylko jedno stanowisko pachnicy dębowej oraz z uwagi na brak dogodnych siedlisk w Ostoi Knyszyńskiej oszacowano, że wielkość populacji jest mniejsza niż 0,5% populacji krajowej – D.

1920 ponurek Schneidera (*Boros Sneideri*) – W roku 2016 zinwentaryzowano stanowisko ponurka schneidera *Boros schneideri*. Dane referencyjne : Bohdan A., Świerżewski G. 2016. Nowe stwierdzenia podlegających ochronie chrząszczy saproksylicznych w Puszczy Knyszyńskiej. Z uwagi na stwierdzenie niewielkiej ilości stanowisk nadano kategorię liczebności: P – rzadkie. Dane o występowaniu gatunku pochodzą z prac monitoringowych prowadzonych w wybranych punktach obszar Natura 2000. Jakość danych: M – dane o przeciętnej jakości. Stwierdzono jedno stanowisko ponurka Schneidera. Na podstawie posiadanych danych oszacowano, że wielkość jest mniejsza niż 0,5% populacji krajowej. Ocena populacji - D.

1437 – Leniec bezpodkwiatowy (*Thestium ebracteanum*) – Dane o liczebności pochodzą z inwentaryzacji wykonanej na zlecenie RDOŚ w Białymstoku. Inwentaryzacja obejmowała fragment Ostoi Knyszyńskiej nie będące w zarządzie PGL LP. Należy podkreślić, że gatunek występuje również na gruntach należących do Lasów Państwowych. Dlatego też zdecydowano o podaniu jedynie liczebności minimalnej. W 2021 roku zostanie zakończona inwentaryzacja gatunków i siedlisk obejmująca również grunty Lasów Państwowych. Po wykonaniu inwentaryzacji dane zostaną zaktualizowane. 1477 – Sasanka otwarta (*Pulsatilla patens*) - Dane o liczebności pochodzą z inwentaryzacji wykonanej na zlecenie RDOŚ w Białymstoku. Inwentaryzacja obejmowała fragment Ostoi Knyszyńskiej nie będące w zarządzie PGL LP. Należy podkreślić, że gatunek występuje również na gruntach należących do Lasów Państwowych. Dlatego też zdecydowano o podaniu jedynie liczebności minimalnej. W 2021 roku zostanie zakończona inwentaryzacja gatunków i siedlisk obejmująca również grunty Lasów Państwowych. Po wykonaniu inwentaryzacji dane zostaną zaktualizowane.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży (negatywny) wpływ na obszar (wg kodów oddziaływań):

F03.01 (L i) – polowanie

G01 (M i) – sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze

K03.04 (L i) – drapieżnictwo

A01 (L i) – uprawa

E01.03 (L i) – zabudowa rozproszona

J01 (L i) – pożary i gaszenie pożarów

B02.02 (H i) – wycinka lasu

D01.01 (L i) – ścieżki, szlaki piesze, ścieżki rowerowe

E03.01 (L i) – pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych

F03.02.03 (L i) – chwytność, trucie, kłusownictwo

I01 (L i) - inwazyjne oraz inne problematyczne gatunki i geny

K04.05 (M i) - szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)

X (M b) – brak zagrożeń i nacisków

C01.03 (M i) – wydobywanie torfu

B02.04 (M i) – usuwanie martwych i umierających drzew

D01.04 (L i) – drogi, koleje

D01.02 (L i) – drogi, autostrady

B01 (L i) – zalesianie terenów otwartych

A08 (L i) – nawożenie/nawozy sztuczne

K01.03 (M i) – wyschnięcie

B02.01 (M i) - odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)

Oznaczenie czynników (poza kodami oddziaływań)

poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

Szczegółowe zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 zostały określone w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2014 r. poz. 2431), zmienionego zarządzeniem z dnia 4 lutego 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r., poz. 844), zarządzeniem z dnia 1 kwietnia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r., poz. 1480) oraz zarządzeniem z dnia 27 sierpnia 2025 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r., poz. 3519). W Zarządzeniu wskazano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem ochrony. W Rozporządzeniu wskazano również cele działań ochronnych oraz działań ochronnych na wyznaczonych obszarach wdrażania i podaniem podmiotem odpowiedzialnych za ich wykonanie.

Działania ochronne ustanowione dla Obszaru w planie zadań ochronnych (dotyczące ochrony czynnej (A) siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania (B)):

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	(B1) Działanie obligatoryjne. Zachowanie siedliska przyrodniczego, położonego na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne. Termin: stale w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych zwanego dalej „PZO”. (A1) Działanie fakultatywne. Użytkowanie kośne. Koszenie co roku, od 1 września do 310 października, z usunięciem biomasy do 2 tygodni po koszeniu. Pozostawienie nieskosizonego fragmentu działki rolnej o powierzchni wynoszącej 15-20 % powierzchni tej działki; w dwóch kolejnych pokosach (wykonanych w odstępie rok lub 2 lat) należy pozostawić inne fragmenty nieskosizone. Wysokość koszenia 5-15 cm. Technika koszenia: w sposób nieniszczący struktury roślinności i gleby; zakaz koszenia okrężnego od zewnątrz do wewnątrz działki. Na terenach gdzie stwierdzono konflikt działań ochronnych dla siedliska 6410 i orlika krzykliwego jako priorytetowe przyjęto działania zaplanowane dla siedliska 6410, zaś na terenie Nadleśnictwa Krynki – działania pod orlika krzykliwego, które należy przeprowadzić po konsultacji z botanikiem. Termin: corocznie w okresie obowiązywania PZO.
6430 Ziołorośla nadrzeczne	(B1) Zachowanie siedliska przyrodniczego. Bierna ochrona siedliska na zinwentaryzowanych płatach. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie	(B1) Działanie obligatoryjne. Zachowanie siedliska przyrodniczego, położonego na trwałych użytkach zielonych Ekstensywne użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A1) Działanie fakultatywne. Użytkowanie kośne lub pastwiskowe. Koszenie w terminie od 15 czerwca do 30 września, do dwóch razy w roku z usunięciem biomasy do 2 tygodni po skoszeniu. Pozostawienie nieskosizonego fragmentu działki rolnej o powierzchni wynoszącej 15-20 % powierzchni tej działki; w przypadku zastosowania dwóch pokosów w ciągu roku należy pozostawić ten sam fragment działki rolnej nieskosizony, a w dwóch kolejnych latach należy pozostawić inne fragmenty nieskosizone. Wysokość koszenia 5-15 cm. Wypas od 1 maja do 15 października (0,5 DJP/ha) przy obciążeniu pastwiska nie większym niż 5 t/ha Termin: 1-2razy /rok w okresie obowiązywania PZO.
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	(B1) Zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych, w strefie oddziaływania na siedlisko Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A1) Usunięcie podrostu i podszytu brzozy wraz z wywozem biomasy w terminie od dnia 15 sierpnia do dnia 15 lutego. Termin: jednorazowo w okresie obowiązywania PZO.
7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej	(B1) Utrzymanie siedliska. Poprawa stosunków wód powierzchniowych i podziemnych, w strefie oddziaływania na siedlisko w oparciu o stosowne analizy hydrologiczne i monitoring skuteczności podjętych działań. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	(B1) Utrzymanie siedliska. Utrzymanie siedliska w stanie niezalesionym. Utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych, w strefie oddziaływania na siedlisko Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A1) Działanie fakultatywne. Usuwanie podrostu i podszytu świerka i brzozy. Usuwanie egzemplarzy świerka i brzozy rosnących w granicach siedliska. Optymalnie zabiegi powinny być prowadzone zimą w sposób nie niszczący struktury roślinności i gleby. Konieczne jest usuwanie drewna poza obszar siedliska. Termin: jednorazowo w okresie obowiązywania PZO.
7230 Nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	(B1) Utrzymanie siedliska. Ochrona siedliska. Utrzymanie siedliska w stanie niezalesionym. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A1) Działanie fakultatywne. Użytkowanie kośne. Ekstensywne koszenie (zbieranie pokosu i usuwanie go poza obręb torfowiska). W przypadku grząskich torfowisk kopułowych i wiszących - ręczne sukcesywne wycinanie pojawiających się krzewów i podrostów drzew. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
9170 Grąd subkontynentalny	(A1) Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez wyłączenie z użytkowania przedrębego i rębego. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (B1) Unaturalnianie drzewostanów i siedlisk w rezerwach przyrody. Regulacja składu gatunkowego

	młodników i drągów odbiegających od składu naturalnego z uwzględnieniem typów siedlisk. Zabiegi w biogrupach i przegęszczeniach na korzyść gatunków grądowych. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (B2) Poprawa stanu siedliska. Grądy naturalne (tylko Lśw) – stopniowa, rozłożona w czasie przebudowa lub zabiegi hodowlano – ochronne prowadzące do usunięcia ze składu gatunkowego drzewostanów modrzewia po osiągnięciu przez ten gatunek wieku rębności. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
91D0 Bory i lasy bagienne	(A1) Ochrona siedliska. Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez wyłączenie z użytkowania przedrębego i rębego z wyłączeniem sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu osób i mienia oraz cięć przygodnych (sanitarnych). siedliska 91D0-2 (<i>Vaccinio uliginosi</i>-<i>Pinetum</i>). Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A2) Ochrona siedliska. Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez wyłączenie z użytkowania przedrębego i rębego z wyłączeniem sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu osób i mienia oraz cięć przygodnych (sanitarnych). siedliska 91D0-5 (<i>Sphagno girgensohni</i>-<i>Piceetum</i> i 91D0-6 (<i>Thelypteris</i>-<i>Betuletum</i>). Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A3) Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez wyłączenie z użytkowania przedrębego i rębego w rezerwatach przyrody. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A4) Usuwanie podrostu i podszytu brzozy. Usuwanie egzemplarzy brzozy rosnących w granicach siedliska. Optymalnie zabiegi powinny być prowadzone zimą. Konieczne jest usuwanie drewna poza obszar siedliska. Termin: jednorazowo w okresie obowiązywania PZO. (B1) Poprawa stanu siedliska. Należy dążyć do stabilizacji lub odtworzenia właściwych stosunków wodnych, tj. utrzymywania wysokiego poziomu wód gruntowych przez blokowanie i opóźnianie odpływu. W tym kontekście również działania bobrów należy traktować jako naturalny składnik tych procesów. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	(A1) Ochrona siedliska poprzez utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych, w strefie oddziaływania na siedlisko Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A2) Ochrona siedliska. Modyfikacja gospodarki leśnej poprzez wyłączenie z użytkowania przedrębego i rębego w rezerwatach przyrody. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	(A1) Ochrona siedliska poprzez utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych w strefie oddziaływania na siedlisko Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
1393 Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący <i>Drepanocladus vernicosus</i>	(A1) Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu siedlisk gatunku przez powstrzymanie sukcesji wtórnej. Wyciąć drzewa i krzewy w obrębie płatów roślinności ze stanowiskami gatunku. Zabieg wykonać zarówno w stosunku do krzewów i drzew rozwijających się z samosiewu, jak i nasadzonych sztucznie, a następnie nie dopuszczać do rozwoju odrośli. Wykosić roślinność zielną, przy wysokości koszenia nie niższej niż 15 cm; kosić nie wcześniej niż w miesiącu IX. Usunąć pozyskaną biomasa. Uwaga - działania tożsame z planowanymi w celu ochrony stanowiska <i>Liparis loeselii</i> oraz płatów siedliska 7230. Termin: pierwszy zabieg wycięcia drzew i krzewów w ciągu 3 lat od ustanowienia PZO, kolejne powtarzać nie rzadziej niż raz na 5 lat; koszenie powtarzać co 2-3 lata.
1437 Leniec bezpodkwiatkowy <i>Thesium ebracteatum</i>	(A1) Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu siedlisk gatunku przez powstrzymanie sukcesji wtórnej. Wykaszać ręcznie roślinność na stanowiskach i usuwać pozyskaną biomasa, przy wysokości koszenia nie niższej niż 10 cm; kosić nie wcześniej niż w miesiącu IX. Wycinać drzewa i krzewy w podszyści, zaciemniające stanowiska. Termin: pierwszy zabieg wykonać w ciągu 3 lat od ustanowienia PZO, ponawiać co 3-4 lata.
1477 Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	(A1) Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu siedlisk gatunku. Wycinać drzewa i krzewy w podszyści, zaciemniające stanowiska gatunku. Usuwać ręcznie krzewinki i byliny na stanowiskach gatunku, punktowo naruszać lub zdejmować nadkładową warstwę próchnicy w celu odsłonięcia nagiej gleby, usuwać pozyskaną biomasa poza stanowiska gatunku. Termin: pierwszy zabieg wykonać w ciągu 3 lat od ustanowienia PZO, ponawiać co 3-4 lata. (A2) Uprawa ex situ. Z nasion zebranych w granicach obszaru Natura 2000 założyć i utrzymywać uprawę ex situ gatunku w celu ewentualnego zasilania i odtwarzania stanowisk. Termin: w okresie obowiązywania PZO.
1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	(A1) Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu siedlisk gatunku przez powstrzymanie sukcesji wtórnej. Wyciąć drzewa i krzewy w obrębie stanowisk gatunku. Zabieg wykonać zarówno w stosunku do krzewów i drzew rozwijających się z samosiewu, jak i nasadzonych sztucznie, a następnie nie dopuszczać do rozwoju odrośli. Wykosić roślinność zielną, przy wysokości koszenia nie niższej niż 15 cm; kosić nie wcześniej niż w miesiącu IX. Usunąć pozyskaną biomasa. Uwaga: działania tożsame z planowanymi w celu ochrony stanowiska <i>Hamatocaulis vernicosus</i> oraz płatów siedliska 7230. Termin: pierwszy zabieg wycięcia drzew i krzewów ciągu 3 lat od ustanowienia PZO, kolejne

	powtarzać nie rzadziej niż raz na 5 lat; koszenie powtarzać co 2-3 lata. (A2) Utrzymywać właściwe stosunki wodne. Zainstalować, a następnie konserwować rury regulujące poziom piętrzenia na tamach bobrowych, oddziałujących na stanowisko. Termin Instalacja rur w ciągu 3 lat od ustanowienia PZO.
1939 Rzepik szczeciniasty Agrimonia pilosa	(B1) Utrzymywać właściwe użytkowanie przydroży leśnych i okrajków. Wykaszać ręcznie przydroża i okrajki na stanowiskach gatunku w razie nadmiernego rozwoju ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych, pozostawiając kępy rzepika szczeciniastego i usuwając pozyskaną biomasę. Termin: w okresie obowiązywania PZO.
1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar	Nie przewiduje się odrębnych działań ochronnych. Działania ochronne przewidywane dla czerwończyka fioletka, związane z ekstensyfikacją użytkowania lub wprowadzeniem ekstensywnego użytkowania będą sprzyjać także czerwończykowi nieparkowi. Pozytywny wpływ będzie miała także realizacja zaleceń z ekspertyz entomologicznych na terenach objętych programem ochrony orlika krzykliwego.
4030 Szlaczkoń szafraniec Colias myrmidone	(A1) Usuwanie istniejących grodzień upraw leśnych w celu umożliwienia oddziaływania zwierzyny na sadzonki/drzewka, co może spowodować ich rozluźnienie, a tym samym poprawę stanu siedliska gatunku. Termin: do końca 2026 roku. (A2) Wykonanie dosadzenia szczodrzeńca na wybranych stanowiskach gatunku. Wykorzystanie osobników szczodrzeńca z terenu siedliska gatunku lub innych stanowisk nie mających potencjału do zostania siedliskiem gatunku w perspektywie 50 lat. Termin: w okresie obowiązywania PZO w miesiącach październik-luty. (A3) Montaż fotopułapek na terenie wybranych stanowisk gatunku w związku z kłusownictwem. Fotopułapki powinny funkcjonować w okresie lotu postaci imago gatunku. Termin: corocznie w okresie obowiązywania PZO. (B1) Usuwanie zadrzewień i zakrzaczeń na stanowiskach występowania gatunku wraz z usunięciem biomasy poza płat siedliska. Usunięcie istniejącego odnowienia sztucznego i naturalnego z pozostawieniem ok. 10-20% drzew w rozproszeniu. Płaty siedliska (wskazane przez eksperta entomologa) z obficie występującymi roślinami nektarodajnymi (np. driakiew, świerzbica itp.) należy utrzymać w charakterze otwartym. W trakcie wykonywania tych prac należy zadbać, aby nie wykaszać roślin nektarodajnych Termin: co 2-5 lat w okresie obowiązywania PZO. (B2) Usuwanie gatunków inwazyjnych i ekspansywnych, w tym gatunków obcych na terenie siedliska gatunku. Usuwanie ekspansywnych roślin (żarnowiec, robinia, czeremcha amerykańska, nawłóć, ew. inne) należy wykonać poprzez koszenie, wrywanie i/lub punktowe stosowanie herbicydów wraz z usuwaniem biomasy poza siedlisko. Termin: w okresie obowiązywania PZO (miesiące czerwiec-sierpień).
4038 Czerwończyk fioletek Lycaena helle	(A1) Ochrona siedliska gatunku. Usunięcie podrostu drzew i krzewów z pozostawieniem części krzewów wierzbowych. Termin: jednorazowo w ciągu 5 lat od ustanowienia PZO. (B1) Działanie fakultatywne. Szczególne zalecenia dla stanowisk, na których czerwończyk fioletek współwystępuje z dostojką eunomią (<i>Boloria eunomia</i>) – bardziej zagrożonym gatunkiem o większych wymaganiach siedliskowych. Rotacyjne, mozaikowe późne koszenie, po 15 września na wysokość nie mniejszą niż 15-20 cm. Częstotliwość: co roku lub co dwa lata. Dla każdej powierzchni zaleca się konsultacje specjalisty przed wprowadzeniem użytkowania lub jego zmianą. Dopuszcza się pewne modyfikacje (w tym ekstensywny wypas bydła i koni) ze względów ekonomicznych, technicznych lub w ramach projektów ochrony innych gatunków, np. orlika krzykliwego. Powinny być one określone przez specjalistę specyficznie dla każdego stanowiska i opisane w odpowiednim raporcie. Niedopuszczalne jest przeorywanie, wałowanie oraz włókowanie. Usuwanie krzewów i młodych drzewek również powinno się odbywać pod nadzorem specjalisty. Termin: w czasie obowiązywania PZO, co roku lub co dwa lata.
4042 Modraszek eroides Polyommatus eros eroides	(A1) Ochrona siedliska gatunku. Modyfikacja sposobu użytkowania pasa pomiędzy linią telefoniczną, a linią gazową w celu doświetlenia siedliska. Działanie to dotyczy także <i>Colias myrmidone</i>. Termin: w ciągu dwóch lat od ustanowienia PZO. (B1) Zmiana sposobu gospodarowania pasami technologicznymi celem poprawy stanu siedliska gatunku. Zmodyfikować częstotliwość czyszczenia pasów technologicznych (nad linią gazową i pod liniami energetycznymi) zapobiegając ich nadmiernemu zarastaniu drzewami i krzewami, co przyczyni się do ochrony gatunku przed okresowym zanikaniem na stanowisku. Termin: po zgłoszeniu przez specjalistę konieczności czyszczenia, a następnie co 3 lata w okresie obowiązywania PZO. (B2) Zmiana sposobu gospodarowania zrębami i odnowieniami. Wybrane płaty na zrębach, tj. z dużym zagęszczeniem rośliny żywicielskiej gąsienicy (szczodrzeńca), należy pozostawiać do naturalnego odnowienia, celem przedłużenia trwałości korzystnego dla gatunku siedliska w ramach utrzymania sieci potencjalnych stanowisk. Niezbędna jest współpraca Ekspertów. Termin: w czasie

	obowiązywania PZO.
1086 Zgniotek cynobrowy Cucujus cinnaberinus	(A1) Ochrona siedlisk gatunku. Utrzymanie naturalnych procesów w ekosystemach leśnych z zapewnieniem stałej obecności drzew zamierających i martwych. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
1145 Piskorz Misgurnus fossilis	(A1) Ochrona siedlisk gatunku. Zachowanie istniejących połączeń starorzeczy z korytem rzeki. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
1308 Mopek Barbastella barbastellus	(A1) Działania edukacyjne związane z ochroną zimowisk. Podjęcie działań edukacyjnych mających na celu nieformalną ochronę znanych miejsc hibernacji nietoperzy. W szczególności dotyczy to piwnic przydomowych, studni i strychów. Termin: jednorazowo w ciągu 5 lat od ustanowienia PZO. (B1) Ochrona kryjówek letnich Ochrona starodrzewi i pojedynczych starych drzew, szczególnie w pobliżu nie zalesionych polan i luk, będących miejscami żerowania. Pozostawianie drzew martwych i zamierających Termin: stale w okresie obowiązywania PZO
1337 Bóbr Castor fiber	(A1) Ochrona stanowisk gatunku. Ochrona stanowisk bobrowych na terenie całego obszaru. Działania ochronnych można zaniechać w przypadku, kiedy pozostają one w konflikcie z ochroną innych przedmiotów ochrony lub infrastrukturą drogową – poprzez stosowanie rur przelewowych. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (B1) Zapewnienie bazy pokarmowej. Prowadząc zabiegi mające na celu hamowanie naturalnej sukcesji w dolinach rzek i strumieni powinno pozostawiać się drzewa i krzewy rosnące w strefie nadbrzeżnej. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
1352 Wilc Canis lupus	(B1) Przeciwdziałanie konfliktom. Na obszarach występowania wilków należy prowadzić działania zapobiegające i łagodzące konflikty z człowiekiem oraz działania edukacyjne dotyczące roli wilka w naturalnym środowisku. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
1355 Wydra Lutra lutra	(A1) Ochrona siedlisk gatunku. Zapobieganie niskim stanom wód w zlewniach puszczańskich rzek poprzez zwiększenie małej retencji. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A2) Poprawa bazy pokarmowej. Ochrona rozlewisk bobrowych na terenie całego obszaru, które stwarzają korzystne warunki do wzrostu ryb i żerowania dla wydr. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
1361 Ryś Lynx lynx	(A1) Gospodarka łowiecka. Dostosowanie wielkości odstrzału w planach łowieckich sarny i jelenia do poziomu zapewniającego utrzymanie bazy pokarmowej dla rysia. Zalecana biomasa tych dwóch gatunków zwierząt kopytnych zapewniająca właściwy stan populacji rysia to > 100 kg/km ² . Wartość ta jest wyliczana w oparciu o indeks biomasy uzyskiwany na podstawie wskaźników zagęszczeń otrzymywanych z corocznych inwentaryzacji zwierzyny przeprowadzanych przez nadleśnictwa. Stąd wielkość odstrzału uzależniona jest od aktualnej liczebności zwierzyny łownej. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
2647 Żubr Bison bonasus	(A1) Użytkowanie łąk, pastwisk i poletek śródleśnych. Koszenie śródleśnych łąk z pozostawianiem siana w stogach na zimę. Zagospodarowanie składnic przykolejkowych w celu podniesienia ich atrakcyjności żerowej poprzez obsianie gryką i gatunkami zimozielonymi (np. rzepik, rzepak, rzepa ścierniskowa). W rejonach letniej koncentracji stad zagospodarowanie poletek w układzie: łąka/pastwisko, uprawa roślin zimozielonych, stóg, lizawka. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (A2) Zapewnienie odpowiedniej bazy żerowej. Przeciwdziałanie zimowej koncentracji stad - zwiększenie ilości miejsc dokarmiania w miejscach przejścia między ekosystemem leśnym a otwartym. Termin: w okresie obowiązywania PZO. (B1) Zapewnienie odpowiedniej bazy żerowej. Wzbogacanie struktury pionowej drzewostanów i podszytu, który zwiększa bazę żerową tego gatunku, poprzez odpowiednie planowanie odnowień i poprawek z uwzględnieniem większego udziału gatunków liściastych oraz prowadzenie dosadzeń gatunków liściastych w starszych drzewostanach. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO. (B2) Przeciwdziałanie konfliktom. Zatrzymywanie żubrów wewnątrz kompleksów leśnych przed okresem migracji poprzez dokarmianie atrakcyjną karmą; kontraktacja obszarów łąk na obrzeżach kompleksów leśnych regularnie użytkowanych przez żubry; sterowanie migracjami poprzez odpowiednie wygradzenia. Termin: stale w okresie obowiązywania PZO.
W planie ochrony ustalono również działania ochronne dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony, monitoringu realizacji celów działań ochronnych (C) oraz uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony (D)	

Cele ochronne wskazano w planie ochrony Obszaru nie terenów znajdujących się w granicach sporządzanego planu miejscowego.

Obszar PLB200003 Puszcza Knyszyńska

Obszar obejmuje Puszcę Knyszyńską - dość silnie rozczłonkowany kompleks leśny, którego wiele fragmentów zachowało jeszcze naturalny charakter. Poszczególne części Puszczy noszą historyczne nazwy: Puszcza Błudowska, P. Knyszyńska, P. Kryńska, P. Malawicka, P. Odelska i P. Supraska. Walorem puszczy są liczne źródła oraz czyste strumienie i rzeczki; istnieje tu około 450 wypływów wód podziemnych w postaci źródeł, młak i wysięków. Główną rzeką puszczy jest Supraśl (dopływ Narwi); niewielkie fragmenty puszczy odwadniane są przez systemy wodne Biebrzy oraz Nietupy - dopływu Niemna. Na rzekach utworzonych jest kilka zbiorników zaporowych. Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana, deniwelacje względne dochodzą tu do 80 m. Doliny rzek, w większości osuszone, zajęte są przez torfowiska niskie i przejściowe. Na lokalnych wododziałach, w bezodpływowych zagłębieniach terenu, rozwinęły się torfowiska przejściowe i rzadziej torfowiska wysokie. W puszczy dominują drzewostany iglaste (ok. 80% powierzchni leśnej). Tereny odlesione zajęte są przez pola uprawne i użytki zielone oraz dość liczne osiedla ludzkie. Włączona do tego terenu od strony południowo-wschodniej Niecka Gródecko-Michałowska to rozległa kotlina, wysłana grubą warstwą torfów, odwadniana przez rzeczki wpadające do górnego biegu Supraśli, która przecina kotlinę w północnej jej części. Większość terenu kotliny jest osuszona, jednakże w wielu miejscach zachowały się różnej wielkości zabagnienia. W centralnej części kotliny znajduje się małe jezioro Gorbacz, a w części wschodniej jezioro Wiejki. Około 20% terenu niecki zajmują lasy (głównie brzeziny bagienne). Występują również zakrzewienia wierzbowe.

Jakość i znaczenie

Obszar obejmuje dwie ostoje ptasie o randze europejskiej E 28 i E 29 (Puszcza Knyszyńska i Niecka Gródecko-Michałowska). Występuje co najmniej 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: błotniak łąkowy, błotniak zbożowy (PCK), bocian czarny, trzmielojad, orlik krzykliwy (PCK), gadożer (PCK), cietrzew (PCK), dubelt (PCK), dzięcioł białogrzbiety (PCK), dzięcioł trójpalczasty (PCK), puchacz (PCK), sowa błotna (PCK), włochatka (PCK) i kraska (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje zimorodek.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży (negatywny) wpływ na obszar (wg kodów oddziaływań):

E03 (M i) – odpady, ścieki

B02.02 (M i) – wycinka lasu

X (M b) – brak zagrożeń

G02 (M i) – infrastruktura sportowa i rekreacyjna

E06 (M i) - inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc.

B02.04 (M i) - usuwanie martwych i umierających drzew

B01 (M i) – zalesianie terenów otwartych

D01.02 (M i) – drogi, autostrady

Oznaczenie czynników (poza kodami oddziaływań)

poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

Szczegółowe zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 zostały określone w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2014 r. poz. 1967), zmienione zarządzeniem z dnia 8 lutego 2024 r. (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2024 r. poz. 815). W Zarządzeniu wskazano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem ochrony. W Zarządzeniu wskazano również cele działań ochronnych oraz działań ochronnych na wyznaczonych obszarach wdrażania i podaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie.

Działania ochronne ustanowione dla Obszaru w planie zadań ochronnych (dotyczące ochrony czynnej (A) siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania (B)):

A030 Bocian czarny Ciconia nigra	A1. Zabezpieczenie przed drapieżnictwem ssaków (głównie kuny). Zabezpieczenie drzew gniazdowych i sąsiednich (mających styczność koron) repelentami uniemożliwiającymi ssakom drapieżnym (głównie kunom) dostęp do gniazd. Termin realizacji: w ciągu 5 lat od ustanowienia planu zadań ochronnych zwanego dalej „PZO” i później w przypadku zlokalizowania kolejnych gniazd. B1. Poprawa jakości siedlisk lęgowych. Dążenie (polegające na ograniczeniu użytkowania rębego) do utrzymania podmokłych płatów drzewostanu liściastego lub mieszanego (BMw, BMb, LMw, LMb, Lw, Ol, Olj, Li) o powierzchni ponad 100 ha na jedną parę bociana czarnego, w wieku powyżej 80 lat, z co najmniej 2 ocienionymi starymi drzewami liściastymi (dąb, olcha) lub drzewami iglastymi o rozłożystych koronach (sosna) przypadającymi na 1 ha, w rejonie (do 2 km) od stanowisk lęgowych. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Utrzymanie istniejących siedlisk gatunku we właściwym stanie. Podczas stosowania cięć w strefie ochrony częściowej pozostawiać drzewa nadające się do założenia gniazd. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
---	---

A038 Łabędź krzykliwy Cygnus cygnus	Nie przewiduje się działań ochronnych wykraczających poza skuteczną obecnie ochronę wynikającą z ochrony prawnej gatunku.
A052 Cytaneczka Anas crecca	Nie przewiduje się działań ochronnych wykraczających poza skuteczną obecnie ochronę wynikającą z ochrony prawnej gatunku.
A074 Trzmielajad Pernis apivorus	Brak zadań.
A075 Bielik Haliaeetus albicilla	B1. Utrzymanie siedlisk lęgowych. Niestosowanie rębni zupełnych, częściowych i gniazdowych, (przy dopuszczeniu rębni IV stopniowej i V przerębowej) w istniejących strefach ochrony okresowej oraz pozostawianie w nich drzew nadających się do założenia gniazd. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Zachowanie potencjalnych siedlisk lęgowych. Pozostawienie na zrębach kęp starodrzewów o powierzchni nie mniej niż 6 arów i grupowanie pozostawianych kęp z sąsiednich powierzchni zrębowych w celu utworzenia jednej większej kępy starodrzewu. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A089 Orlik krzykliwy Aquila pomarina	A1. Zabezpieczenie przed drapieżnictwem ssaków (głównie kuny). Zabezpieczenie drzew gniazdowych i sąsiednich (mających styczność koron) repelentami utrudniającymi ssakom drapieżnym (głównie kunom) dostęp do gniazd. Termin realizacji: w ciągu 3 lat od ustanowienia PZO i później w przypadku zlokalizowania kolejnych gniazd. B1. Zachowanie siedlisk lęgowych. Niestosowanie rębni zupełnych, częściowych i gniazdowych (przy dopuszczeniu rębni przerębowej i stopniowej) w istniejących strefach ochrony okresowej. Pozostawianie drzew nadających się do założenia gniazd. Konieczność przekazywania bieżących informacji o zagrożeniach, działaniach i monitoringu orlika do organu odpowiedzialnego za nadzór nad obszarem Natura 2000 – RDOŚ w Białymstoku Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Działanie obligatoryjne. Zachowanie siedlisk żerowiskowych gatunku, położonych na trwałych użytkach zielonych. Użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno- pastwiskowe. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B3. Działanie fakultatywne: Użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno- pastwiskowe. Zalecenia ogólne: - ograniczenie przeorywania, wałowania, podsiewu, wapnowania, stosowania ścięć i osadów ścięć, wólkowania w okresie od 1 IV do 1 IX, - ograniczenie budowy i rozbudowy urządzeń melioracji wodnych szczegółowych tworzących system melioracji wodnych (nie dotyczy bieżącej konserwacji), z wyjątkiem urządzeń mających na celu utrzymanie lub poprawę wartości przyrodniczej; - rezygnacja z usuwania remiz i zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych, i innych elementów zróżnicowanej mozaiki krajobrazu; - rezygnacja ze stosowania środków ochrony roślin; - rezygnacja z nawożenia azotem na obszarach nawożonych przez namuły rzeczne, a na innych obszarach – powyżej poziomu 60 kg/ha w danym roku; - ograniczenie prowadzenia zabiegów agrotechnicznych i pielęgnacyjnych w terminie od 1 IV do terminu pierwszego pokosu Zalecenia dotyczące użytkowania kośnego: - koszenie w terminie od 1. VI, wysokość koszenia 5-15 cm; - pozostawienie 5-10% działki nieskosiwanej, przy czym w każdym roku powinno to dotyczyć innej powierzchni; - usunięcie lub złożenie w stogi usuniętej biomasy; - zakaz koszenia okrężnego od zewnątrz do środka koszonej powierzchni; Zalecenia dotyczące użytkowania pastwiskowego: - wypasanie w okresie od dn. 1. V do dn. 15.X – na obszarach poniżej 300 m n.p.m., przy obsadzie zwierząt wynoszącej 0,5-1,0 DJP/ha i obciążeniu pastwiska wynoszącym nie więcej niż 5t/ha (10 DJP/ha), przy czym wypasanie na terenach zalewowych rozpoczyna się nie wcześniej niż w terminie 2 tygodnie po ustąpieniu wód, z wyłączeniem koników polskich i koni huculskich, które jest dopuszczalne przez cały rok; - niewykasanie niedojadów poza okresem od dn. 1.VIII do dn. 30. IX; Zalecenia dotyczące użytkowania kośno-pastwiskowego: - koszenie w terminie od 1. VI, wysokość koszenia 5-15 cm; - pozostawienie 5-10% działki nieskosiwanej, przy czym w każdym roku powinno to dotyczyć innej powierzchni; - usunięcie lub złożenie w stogi usuniętej biomasy; - zakaz koszenia okrężnego od zewnątrz do środka koszonej powierzchni;

	- wypasanie w okresie od 1. V do połowy X- na obszarach poniżej 300 m n.p.m., przy obsadzie zwierząt wynoszącej nie więcej niż 0,3 DJP/ha i obciążeniu pastwiska wynoszącym nie więcej niż 5t/ha (10 DJP/ha), przy czym wypasanie na terenach zalewowych rozpoczyna się nie wcześniej niż w terminie 2 tyg. po ustąpieniu wód, z wyłączeniem koników polskich i koni huculskich, które jest dopuszczalne przez cały rok; - niewykaszenie niedojadów poza okresem od dn. 1.VII sierpnia do dn. 30 IX. Należy mieć na uwadze konieczność uwzględnienia zmian w siedliskach związanych z działalnością bobrów – nie wszystkie obszary będą możliwe do wykaszania. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A119 Kropiatka Porzana porzana	Nie przewiduje się działań ochronnych wykraczających poza skuteczną obecnie ochronę wynikającą z ochrony prawnej gatunku. Nie przewiduje się działań ochronnych wykraczających poza skuteczną obecnie ochronę wynikającą z ochrony prawnej gatunku oraz przewidzianych pakietów ptasich w ramach programów rolno-środowiskowych.
A127 Żuraw Grus grus	Nie przewiduje się działań ochronnych.
A153 Kszyk Gallinago gallinago	Nie przewiduje się działań ochronnych wykraczających poza skuteczną obecnie ochronę wynikającą z ochrony prawnej gatunku.
A154 Dubelt Gallinago media	B1. Utrzymanie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku poprzez zachowanie właściwych stosunków wodnych w obrębie tokowisk gatunku i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Działanie obligatoryjne. Zachowanie siedlisk gatunku, położonych na trwałych użytkach zielonych. Użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B3. Działanie fakultatywne: Użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe. Wymogi dotyczące koszenia: - musi być wykonane co roku w terminie od 1 sierpnia do 30 września; - wysokość koszenia nie niższej niż 5 i nie wyższej niż 15 cm; - konieczność pozostawienia co roku 5-10% działki rolnej nieskosiwanej (co roku inny fragment); - obowiązek usunięcia lub złożenia w stogi ściętej biomasy w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie po pokosie. Wymogi dotyczące wypasu: - w przypadku użytkowania kośno-pastwiskowego maksymalna obsada zwierząt wynosi 0,2 DJP/ha; - w przypadku użytkowania pastwiskowego w okresie do dnia 10 lipca maksymalna obsada zwierząt wynosi 0,5 DJP/ha, a po 10 lipca obsada wynosi 0,5-1,5 DJP każdego roku. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A165 Samotnik Tringa ochropus	Nie przewiduje się działań ochronnych.
A166 Łęczak Tringa glareola	A1. Utrzymanie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku. Utrzymanie obecnego poziomu wody, struktury roślinności bagiennej oraz płatów odkrytego torfu w zachodniej części kopalni torfu „Imzar II”. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A207 Siniak Columba oenas	B1. Utrzymanie miejsc lęgowych. Pozostawianie drzew z dziuplami, w tym w szczególności po dzięciole czarnym (lub naturalnych o zbliżonej średnicy) poza wyjątkiem drzew zagrażających życiu bądź zdrowiu ludzi. Konieczna jest wcześniejsza kontrola przyszłej powierzchni zrębowej i naniesienie na szkic zagospodarowania rębno/przedrębno drzew dziuplastych, oraz wykorzystanie tej informacji w celu skutecznego zachowania ich w kolejnych zabiegach. Dla zrębów (zupelnych, gniazdowych itp.) pozostawienie kęp starodrzewów o powierzchni co najmniej 6 arów. Grupowanie pozostawianych kęp z sąsiednich powierzchni zrębowych w celu utworzenia jednej większej kępy starodrzewia. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A216 Sóweczka Glaucidium passerinum	Nie przewiduje się działań ochronnych wynikających poza obowiązującą prawną ochronę gatunku, w dodatku przedmiot skorzysta z działań przewidzianych dla innych gatunków.
A223 Włochatka Aegolius funereus	B1. Ochrona optymalnych siedlisk gatunku. Pozyskanie drewna w wyznaczonych wydzieleniach nie powinno odbywać się w okresie lęgowym gatunku (1 marca-31 lipca). Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Ochrona drzew dziuplastych w drzewostanach powyżej 80 lat. Pozostawienie podczas zabiegów gospodarczych wszystkich drzew z widocznymi wykutymi dziuplami (pod warunkiem zachowania wymogu bezpieczeństwa ludzi i mienia). Konieczna jest wcześniejsza kontrola przyszłej powierzchni zrębowej i naniesienie na szkic zagospodarowania rębno/przedrębno drzew dziuplastych, oraz

	wykorzystanie tej informacji w celu skutecznego zachowania ich w kolejnych zabiegach. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A234 Dzięcioł zielonosiwy Picus canus	Nie przewiduje się działań ochronnych wykraczających poza skuteczną obecnie ochronę wynikającą z ochrony prawnej gatunku, oraz działania zaproponowane dla innych gatunków, z których ten gatunek również odniesie korzyści.
A236 Dzięcioł czarny Dryocopus martius	B1. Utrzymanie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku. Utrzymanie przynajmniej na obecnym poziomie powierzchni drzewostanów liściastych w wieku 60 lat i starszych. Dla utrzymania populacji gatunku istotna jest odpowiednia powierzchnia optymalnych siedlisk. Ważne jest, aby udział preferowanych przez gatunek siedlisk pozostał na poziomie adekwatnym do wielkości populacji. Dlatego też wskazanie konkretnej lokalizacji nie jest wymagane. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Ochrona optymalnych siedlisk gatunku. Dla rębni (zupełnych, gniazdowych itp.) pozostawienie kęp starodrzewów o powierzchni, co najmniej 6 arów. Grupowanie pozostawianych kęp z sąsiednich powierzchni zrębowych w celu utworzenia jednej większej kępy. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A238 Dzięcioł średni Dendrocopos medius	B1. Utrzymanie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku. Utrzymanie przynajmniej na obecnym poziomie powierzchni drzewostanów liściastych w wieku 80 lat i starszych. Wstrzymanie się od użytkowania rębego drzewostanów liściastych (OIJ, LI) w wieku 80 lat i starszych w okresie lęgowym: 1 kwietnia – 10 lipca. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Utrzymanie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku. Zalecane jest pozostawianie stojących drzew liściastych martwych i obumierających o średnicy pow. 30 cm w liczbie około 5 szt./1ha (przy zachowaniu względów bezpieczeństwa osób i mienia). Pozyskanie drewna w wyznaczonych wydzieleniach nie powinno odbywać się w okresie lęgowym gatunku (1 kwietnia - 10 lipca). Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A239 Dzięcioł białogrzbisty Dendrocopos leucotos	B1. Utrzymanie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku. Użytkowania płatów drzewostanów liściastych na siedliskach wilgotnych (OI, OIJ, LI, BMb, BMw, Bw LMb, LMw) powinno następować poza okresem 1 marca - 30 czerwca. W miarę możliwości i potrzeb dążenie do wyłączenia takich drzewostanów W wieku 80 lat i starszych z użytkowania. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Ochrona potencjalnych siedlisk lęgowych gatunku. Pozostawianie na wszystkich wilgotnych siedliskach leśnych (OI, OIJ, LI, BMb, LMw, LMb, Lw) martwych i obumierających drzew liściastych (o średnicy co najmniej 10 cm w drzewostanach w wieku do 30 lat i co najmniej 20 cm w drzewostanach starszych) w liczbie około 10 drzew / 1ha. Utrzymanie przynajmniej na obecnym poziomie drzewostanów liściastych (OL, OIJ, LI) w wieku pow. 60 lat. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A241 Dzięcioł trójpalczasty Picoides tridactylus	B1. Ochrona potencjalnych siedlisk lęgowych gatunku. W miarę możliwości (poza okresami gradacji) pozostawienie zamierających świerków w odległości dwóch wysokości drzewostanu od granicy rozlewisk bobrowych. Na siedliskach wilgotnych i bagiennych (OI, BMb, LMb, LI, LMw, OIJ, BMw, Bw) poza okresami gradacji kornika pozostawianie zamierających świerków o średnicy co najmniej 20 cm W liczbie około 15 sztuk/ha. W miarę możliwości i potrzeb dążenie do wyłączenia takich drzewostanów W wieku 80 lat i starszych z użytkowania. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A320 Mucholówka mała Ficedula parva	B1. Utrzymanie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku. Pozostawianie domieszki grabu w drzewostanach na siedliskach leśnych. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
A286 Drożdżik Turdus iliacus	Nie przewiduje się działań ochronnych.
A409 Cietrzew Tetrao tetrix	A1. Przywrócenie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku. Prowadzenie czynnych zabiegów ochronnych polegających na rozluźnianiu w trzebieżach zbyt silnego zwarcia w zadrzewieniach – na wyznaczonym obszarze należy dążyć do dolnych wartości zwarcia (większa intensywność zabiegów, w celu zmniejszenia zwarcia). Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. A2. Zachowanie otwartego charakteru w obrębie istniejących tokowisk. Usuwanie pojawiającej się nadmiernej sukcesji drzew i krzewów, w razie potrzeby wykaszanie aren tokowych. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. A3. Eliminacja istniejących zagrożeń dla gatunku. Likwidacja ogrodzeń z siatki stalowej w rejonach występowania gatunku. w razie konieczności budowania wygradzeń, wykonanie ich oznakowania za pomocą żerdzi. Termin realizacji: w ciągu roku od ustanowienia PZO. A4. Eliminacja istniejących zagrożeń dla gatunku. Dążyć do zwiększenia redukcji ssaków drapieżnych: kuny, lisa, jenota oraz dzika. Zaleca się, by poziom redukcji w planach łowieckich skonsultować z Instytutem Biologii Ssaków zwanym dalej „IBS” oraz RDOŚ w Białymstoku. Termin

	realizacji: okres obowiązywania PZO. B1. Przywrócenie korzystnych warunków siedliskowych dla gatunku. Rezygnacja ze sztucznego zalesiania halizn, luk oraz obszarów nieużytków i odlogów porośniętych wczesnym stadium sukcesji leśnej. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO. B2. Ograniczenie płoszenia. Rezygnacja z prowadzenia prac leśnych w godzinach porannych (od świtu do godziny 8.00) w promieniu 1 km od objętych ochroną strefową tokowisk w okresie od 1.03 do 15.05. Termin realizacji: okres obowiązywania PZO.
W planie ochrony ustalono również działania ochronne dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony (C) oraz uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochron (D)	

Cele ochronne wskazane w planie ochrony Obszaru nie dotyczą terenów objętych granicami sporządzanego planu miejscowego.

Strefa C Uzdrowiska Supraśl.

Statut Uzdrowiska Supraśl został ustanowiony na podstawie Uchwały Nr VI/27/2015 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 29 stycznia 2015 r. (ze zmianami na podstawie Uchwały X/142/2019 z dnia 9 lipca 2019 r. oraz Uchwały Nr IX/085/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r.). Uzdrowisko, zgodnie ze statutem obowiązuje w obszarze granic miasta Supraśl oraz następujących sołectw: Sokółka, Łąźnie, Surażkowo, Cieliczanka, Woronicze - Międzyrzecze, Jałówka, Ogrodniczek. W ramach uzdrowiska wydzielono 3 strefy ochrony uzdrowiskowej – A, B i C. Obszar całkowity Uzdrowiska Supraśl wynosi 10 722,00 ha, w tym powierzchnia strefy „A” ochrony uzdrowiskowej – 431,6 ha, strefy „B” – 1401,34 ha, strefy „C” – 8890,60 ha.

Strefa C ochrony uzdrowiskowej obejmuje obszar stanowiący otulinę strefy „B” i „A” ochrony uzdrowiskowej i stanowi zarys uzdrowiska. Strefa ta przebiega po granicach sołectw gminy tj. sołectwa: Jałówka, Woronicze – Międzyrzecze, Sokółka, Łąźnie, Surażkowo, Cieliczanka, Ogrodniczek oraz miasta Supraśl (obręb Krasne Ciasne).

W strefie, zgodnie ze statutem uzdrowiska zabrania się:

- budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) - zakładów przemysłowych,
- pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
- prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
- prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu,
- wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu.

Strefa ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie

Strefa została powołana do życia na podstawie Rozporządzenia nr 13/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 24 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2014 r. poz. 2921). Przepisy ochronne dla strefy podlegały również zmianie na podstawie Rozporządzenia nr 25/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 30 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2015 r. poz. 3450).

W strefie wprowadzono ograniczenia w zagospodarowaniu terenów warunkujące ochronę zasobów wody pitnej.

4 Dziedzictwo i zasoby kulturowe

W obszarze opracowania nie występują obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej, ze względu na ich walory zabytkowe czy kulturowe.

IV. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1 Przeznaczenie terenów

Zgodnie z projektem uchwały podstawowe przeznaczenie terenów obejmuje:

- UZ-UE-UK - teren usług zdrowia i pomocy społecznej lub usług edukacji lub usług kultury i rozrywki;
- KDZ - tereny dróg zbiorczych;
- KDD – teren drogi dojazdowej.

2 Warunki zagospodarowania

Podstawowy cel sporządzenia planu miejscowego jest związany z rozbudową infrastruktury społecznej w zachodniej części gminy Supraśl. Cele te mają być realizowane na działce nr 2072. Zakładane inwestycje mają być wyprofilowane na zwiększenie zasobu publicznych usług edukacji (przedszkole) w gminie Supraśl. W przypadku niewykorzystania na ten cel całej powierzchni dz. 2072 przewiduje się możliwość realizacji również inwestycji związanych ze sportem i rekreacją oraz kulturą i rozrywką. Inwestycje te mają mieć również charakter usług publicznych służących zaspokojeniu potrzeb lokalnej społeczności. Realizacja zespołu usług publicznych wymaga odpowiedniego przygotowania infrastruktury drogowej do obsługi takich usług, co wymusza dodatkowy cel przewidziany realizacją planu, tj. przebudowy układu drogowego ulic Żwirowej i Białostockiej oraz nieurządzonej drogi stanowiącej dz. 2071. Rozbudowa układu drogowego ma również umożliwić rozłączenie własności dróg publicznych znajdujących się w zarządzie gminy Supraśl i Zarządu Dróg Powiatowych w Białymstoku.

3 Ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego

Zasady ogólne określone dla całego obszaru planu obejmują:

- w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery:
 - nakaz ogrzewania budynków ze źródeł energii cieplnej wykorzystujących paliwa dopuszczone do stosowania w obowiązujących przepisach odrębnych,
 - nakaz stosowania, w ogrzewaniu budynków oraz w prowadzonej działalności gospodarczej, urządzeń, rozwiązań technicznych i technologii zapewniających zachowanie dopuszczalnych przepisami odrębnymi poziomów emisji zanieczyszczeń do atmosfery;
- zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w przepisach odrębnych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem dróg i infrastruktury technicznej;
- kwalifikację terenu oznaczonego symbolem UZ-UE-UK w zakresie określonych w przepisach odrębnych dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów faktycznie zagospodarowanych: jak dla terenów domów opieki społecznej.

Ustalenia projektu planu dla obszarów podlegających ochronie.

- dla Obszaru Natura 2000 PLH 200006 Ostoja Knyszyńska, Obszaru Natura 2000 PLB200003 „Puszcza Knyszyńska” i otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego obowiązuje nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów rygorów określonych w obowiązujących przepisach odrębnych powołujących te obszary do życia, ze szczególnym uwzględnieniem zakazu podejmowania działań inwestycyjnych mogących mieć negatywny wpływ na cel ochrony ustalony dla nich, zgodnie z ustaleniami określonymi w planie;
- dla strefy C ochrony Uzdrowiska Supraśl obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych określonych w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych i statucie Uzdrowiska Supraśl, zgodnie z ustaleniami określonymi w planie;
- dla strefy ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie obowiązuje nakaz uwzględnienia odpowiednich przepisów odrębnych powołujących do życia strefę, odnoszących się do jakości wód podziemnych i zasad ich ochrony oraz innych ustaleń planu w zakresie odprowadzania wód deszczowych i opadowych.

4 Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej

W projekcie planu wskazano szczegółowe zasady uzbrojenia w sieci: kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, gazowej, elektroenergetycznej i wodociągowej. Rozwój infrastruktury technicznej zakłada się w oparciu o zorganizowane i zbiorcze systemy infrastruktury technicznej. Technologie przejściowe z zakresu systemu wodno – kanalizacyjnego, obejmują jedynie indywidualne ujęcia wody oraz zbiorniki bezodpływowe oraz inne instalacje dopuszczone w przepisach odrębnych. Rozwiązania indywidualne zgodnie z projektem planu mogą funkcjonować jedynie do czasu wykonania sieci zbiorczej, a ich realizacja jest dopuszczalna pod warunkiem spełnienia obostrzeń wynikających z przepisów prawa. Indywidualne rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej w projekcie planu dotyczą jedynie dostawy ciepła. Brak gminnej sieci ciepłowniczej uniemożliwia oparcie dostawy ciepła na zorganizowanych systemach ciepłowniczych. Zasady systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów ograniczono do nakazu realizowania go na zasadach określonych w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa. Przyjęte rozwiązania z zakresu infrastruktury technicznej są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska i nie będą powodować zagrożeń wystąpienia zanieczyszczeń związanych z ich funkcjonowaniem. W projekcie planu dopuszczono również stosowanie instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (OZE), z wyłączeniem instalacji wykorzystujących siłę wiatru oraz instalacji o mocy powyżej 500 kW.

V. POTENCJALNE ZMIANY AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY PLANU

Brak realizacji ustaleń planu w perspektywie krótkoterminowej i również długoterminowej nie będzie powodował żadnych środowiskowych. Planowane inwestycje publiczne nie będą mogły być zrealizowane bez ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Istniejący stan zagospodarowania terenów zostałby utrzymany, bez znaczących zmian.

VI. WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA ORAZ ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA SPOWODOWANE WEJŚCIEM W ŻYCIE USTALEŃ PLANU

1 Emisja gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego

Ocena stanu jakości powietrza prowadzona jest przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring jakości powietrza wykonywany jest w oparciu o wyniki pomiarów w punktach kontrolnych i przedstawiany w postaci raportu oceny jakości powietrza na szczeblu wojewódzkim i cyklach rocznych. Ostatnia dostępna roczna ocena jakości powietrza dla województwa podlaskiego dotyczy roku 2024. Przedstawiana w raporcie ocena jakości powietrza jest wykonana w 2 strefach województwa (aglomeracja białostocka, strefa podlaska) dla 12 rodzajów zanieczyszczeń - dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM₁₀: benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu. z kolei ocenę pod kątem ochrony roślin wykonano dla strefy mazowieckiej i 3 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃).

Zgodnie z dostępnymi danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska na obszarze gminy Supraśl nie znajdują się punkty pomiarowe zanieczyszczeń powietrza. Dla powyższych zanieczyszczeń w raporcie przeprowadzono klasyfikację stref w oparciu o najwyższe stężenia w obszarze strefy oraz normatywne wartości stężeń, wraz z oceną uwzględniającą ochronę zdrowia. W raporcie w strefie podlaskiej stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego:

- pyłu zawieszonego PM₁₀;
- pyłu zawieszonego PM_{2,5} (II faza)
- benzo(a)pirenu ;

Ocenę powietrza w gminie oparto na danych przedstawionych w raporcie dla strefy podlaskiej, która obejmuje gminę Supraśl.

Dane dla strefy podlaskiej:

- ze względu na stężenie pyłu PM₁₀ - do klasy A,
- ze względu na stężenie pyłu PM_{2,5} - do klasy A1 (wg poziomu dopuszczalnego faza II), A (poziom dopuszczalny i faza),
- ze względu na stężenie benzo(a)pirenu - do klasy A,
- ze względu na stężenie dwutlenku azotu - do klasy A
- ze względu na stężenie dwutlenku siarki - do klasy A
- ze względu na stężenie benzenu - do klasy A
- ze względu na stężenie ozonu - do klasy A (wg poziomu docelowego), D2 (wg poziomu długoterminowego)
- ze względu na stężenie ołowiu - do klasy A
- ze względu na stężenie arsenu - do klasy A
- ze względu na stężenie kadmu - do klasy A
- ze względu na stężenie niklu - do klasy A
- ze względu na stężenie tlenku węgla - do klasy A

Kryteria klasyfikacji stref pod względem jakości powietrza:

- klasa A - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- klasa C - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- klasa A1 - brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- klasa C1 - przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- klasa D1 - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- klasa D2 - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Analiza danych dla strefy podlaskiej wskazuje na dobrą jakość powietrza. W analizie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm dla żadnej substancji. Przekroczenie dopuszczalnych stężeń stwierdzono jedynie dla ozonu dla celu długoterminowego.

W przypadku gminy Supraśl emisja zanieczyszczeń do atmosfery jest ograniczona, co jest związane ze stanem zagospodarowania terenów. W chwili obecnej dominującym wykorzystaniem terenów są ciągle obszary otwarte, a tereny zabudowane nie zajmują znacznej powierzchni i są w zdecydowanej większości skupione w skoncentrowane układy urbanistyczne. Nowe tereny inwestycyjne nadal są lokalizowane w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy. Ograniczona liczba ognisk emisji zanieczyszczeń powietrza powstających w wyniku ogrzewania pomieszczeń w okresie zimowym oraz rozproszony układ terenów zabudowanych nie powoduje szczególnych zagrożeń związanych z emisją zanieczyszczeń do atmosfery lub utrudnień w przewietrzaniu terenów. Ukształtowanie powierzchni ziemi w obszarze opracowania również nie sprzyja stagnacji mas powietrza i powstawania zjawisk smogowych. Jedynie w okresie wzmożonego ruchu komunikacyjnego może nastąpić wzrost obciążenia ich potokami ruchu komunikacyjnego. W okresie tym jednak znacząco spada emisja niska

wywołana ogrzewaniem budynków, co w sumie powoduje, że suma zanieczyszczeń pochodzących z obszaru opracowania w okresach całorocznych nie będzie wyraźnie zwiększona.

Istotnym problemem dla gminy Supraśl jest emisja zanieczyszczeń pochodzących z drogi wojewódzkiej nr 676, która jest drogą układu ponadlokalnego o funkcji tranzytowej i charakteryzują się zwiększoną emisją zanieczyszczeń w stosunku do innych dróg układu podstawowego gminy. Powstające na niej zanieczyszczenia są w znacznej części deponowane na obszarze gminy Supraśl. Emisja zanieczyszczeń z niej pochodzących nie jest bezpośrednio związana z rozwojem zagospodarowania przestrzennego gminy. Emisje te są spowodowane przede wszystkim ruchem tranzytowym przebiegającym przez nią. Biorąc pod uwagę powyższe nie ma możliwości ograniczeń w przepływie potoków ruchu jakimi są ona obciążona i ograniczenia tym samym emisji zanieczyszczeń z niej pochodzących.

Zagrożeniem bezpośrednio związanym z rozwojem zagospodarowania w granicach opracowania jest wzrost emisji zanieczyszczeń spowodowany wzrostem ilości indywidualnych źródeł ciepła. Zabezpieczenia przed przekroczeniem dopuszczalnych norm środowiskowych w tym zakresie w projekcie planu obejmują ograniczenie możliwości stosowanych paliw w dostawie ciepła oraz dopuszczenie stosowania wyłącznie urządzeń, rozwiązań technicznych i technologii zapewniających zachowanie dopuszczalnych przepisami odrębnymi poziomów emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Zwiększone zagrożenie emisją zanieczyszczeń powietrza w przypadku terenów objętych granicami opracowania będzie spowodowane jedynie funkcjonowaniem istniejącej drogi wojewódzkiej nr 676, przebiegającej w pobliżu granic opracowania. Jej funkcja powoduje, że w sezonie turystycznym jest ona obłożona znaczącymi potokami ruchu komunikacyjnego i tym samym również wykazuje wtedy wysoką emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza. Emisja zanieczyszczeń z niej pochodzących nie jest jednak bezpośrednio związana z rozwojem zagospodarowania na omawianym obszarze. Biorąc pod uwagę powyższe nie ma możliwości ograniczeń w przepływie potoków ruchu jakimi jest ona obciążona i ograniczenia tym samym emisji zanieczyszczeń z niej pochodzących. Ze względu na regionalny charakter drogi nie ma również możliwości zastosowania ograniczeń technicznych skutkujących ograniczeń emisji tych zanieczyszczeń.

2 Hałas

Hałas stanowi jedno ze źródeł zanieczyszczenia środowiska, wzrastające w ostatnich latach w związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją. Odczuwany jest przez ich mieszkańców jako jeden z najbardziej uciążliwych czynników, wpływających ujemnie na środowisko i samopoczucie.

Podstawowym aktem prawnym określającym dopuszczalne poziomy hałasu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). W rozporządzeniu tym wskazano dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby oraz prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem:

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50/50	45/45	45/45	40/40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61/64	56/59	50/50	40/40

3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65/68	56/59	55/55	45/45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68/70	60/65	55/55	45/45

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego i kolejowego,
- hałas przemysłowy, powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Hałas komunikacyjny - do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu należy komunikacja drogowa. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu, decydującymi o parametrach klimatu akustycznego, przede wszystkim na terenach zurbanizowanych.

Hałas przemysłowy - stanowi na terenie gminy zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową i jest uciążliwy głównie dla budynków z pomieszczeniami na stały pobyt ludzi, zlokalizowanych w pobliżu takich obiektów. Jego emisja odbywa się przez urządzenia w zakładach przemysłowych, usługowych, rzemieślniczych, bazach transportowych oraz w dużych kompleksach handlowych (supermarkety, itp.), często pracujących w nocy, zlokalizowanych w pobliżu lub na terenie zabudowy mieszkaniowej.

Hałas osiedlowy i mieszkaniowy - Szacuje się, że w skali kraju aż 25% mieszkańców jest narażona na ponadnormatywny hałas w mieszkaniach, występujący w wyniku stosowania „oszczędnych” materiałów i konstrukcji budowlanych. Hałas wewnątrzosiedlowy spowodowany jest przez pracę silników samochodowych, wywożenie śmieci, dostawy do sklepów i głośną muzykę. Do nich dołącza się niejednokrotnie bardzo uciążliwy hałas wewnątrz budynku, spowodowany wadliwym funkcjonowaniem instalacji wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania, dźwigów, hydroforów, zsypów, itp. Bardzo często powodem hałasu wewnątrz budynków mieszkalnych jest lokalizacja w pomieszczeniach piwnicznych lokali usługowych typu introligatornie, puby czy dyskoteki.

Hałas linii elektromagnetycznych spowodowany jest zjawiskiem ulotu (wyładowania wokół przewodu) i zależy jest od:

- parametrów technicznych linii (napięcie fazowe, geometria układu przesyłowego, obciążenie),
- czynników środowiskowych (warunki atmosferyczne, terenowe, zapylenie), stanu technicznego linii.

Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą:

- natężenie ruchu,
- struktura strumieni pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego,
- stan techniczny pojazdów,
- rodzaj i stan techniczny nawierzchni,
- organizacja ruchu drogowego,
- charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Ocena jakości powietrza na szczeblu wojewódzkim jest wykonywana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w formie raportu stanu akustycznego. Ostatnie dane zostały uwzględnione w raporcie z 2024 r. Zgodnie z jego treścią badania hałasu w gminie Supraśl nie były prowadzone. Biorąc pod uwagę badania hałasu wykonane dla dróg krajowych i wojewódzkich w innych częściach województwa, w których wskazano możliwe przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu na terenach z nimi sąsiadujących, można założyć, że droga wojewódzka przebiegająca przez gminę również może powodować ponadnormatywną emisję hałasu na tereny z nią sąsiadujące. W przypadku drogi wojewódzkiej nr 676 obłożenie jej znacznymi potokami ruchu komunikacyjnego występuje jedynie w okresie letnim i jest związane ze wzrostem ruchu turystycznego. W pozostałych okresach roku ma ona charakter uspokojony. W związku z tym zagrożenie hałasem ponadnormatywnym dla tej drogi ma charakter okresowy. W przypadku wystąpienia ponadnormatywnych poziomów hałasu z tej drogi tereny zagrożone nim będą zabezpieczane na podstawie obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska, w tym realizacją ekranów akustycznych lub innych zabezpieczeń przed hałasem. Unormowany prawnie zakres planu ogólnego wyklucza możliwość wprowadzenia do niego kierunkowych ustaleń chroniących przed hałasem. Ustalenia właściwe w tym zakresie mogą być wprowadzone w sporządzanych planach miejscowych.

Rozwój zagospodarowania w skutek realizacji ustaleń sporządzanego dokumentu będzie powodował wzrost hałasu w środowisku. Zjawisko to będzie skutkiem zwiększenia ilości osób korzystających z nowych terenów publicznych. Wzrost ten

będzie miał charakter okresowy. Odczuwalny wzrost hałasu będzie dotyczył jedynie okresów kulminacji ruchu komunikacyjnego, tj. pory rannej i popołudniowej. Nie przewiduje się jednak, że wzrost natężenia hałasu komunikacyjnego w tym przypadku osiągnie poziom zbliżony do norm określonych we wskazanym wcześniej Rozporządzeniu.

Przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu w środowisku może być związane z funkcjonowaniem drogi wojewódzkiej nr 676, która pełni funkcję drogi regionalnej i przebiega w pobliżu granic opracowywanego planu miejscowego. W sezonie turystycznym jest ona obciążona znaczącymi potokami ruchu komunikacyjnego. Przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu pochodzącego z tej drogi jest mało prawdopodobne. Poziomy hałasu z niej pochodzący mogą być natomiast zbliżony do dopuszczonych norm. Hałas o takim natężeniu stanowi dla mieszkańców sąsiadujących z nimi terenów istotną uciążliwość. Funkcja drogi ogranicza możliwość ingerencji ustaleń planu w poziom hałasu z niej emitowanego. W przypadku wystąpienia ponadnormatywnych poziomów hałasu tereny zagrożone nim będą zabezpieczane na podstawie obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska, w tym realizacją ekranów akustycznych lub innych zabezpieczeń przed hałasem. Ustalenia planu nie wykluczają możliwości realizacji takich urządzeń.

3 Odpady

W wyniku realizacji ustaleń planu wzrośnie ilość wytwarzanych odpadów. Gromadzenie, wywożenie i unieszkodliwianie odpadów powstających w granicach opracowania odbywać się będzie na podstawie obowiązujących przepisów odrębnych, tj. przepisów Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, ze zmianami) i przepisów lokalnych obowiązujących w mieście. Organizacja systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa eliminuje całkowicie zagrożenia dla środowiska wynikające z niekontrolowanego składowania, utylizowania i wywozu odpadów.

4 Wody podziemne i powierzchniowe

Zgodnie z danymi przedstawionymi w aktualizacji Planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły stan jednolitych części wód powierzchniowych – rzecznych w dorzeczu, których znajduje się gmina Supraśl jest zły, w tym również Dopływ z Ogrodniczek, w dorzeczu, którego znajduje się obszar opracowania. Stan wód Dopływu z Ogrodniczek jest na tyle niekorzystny, że dotrzymanie wyznaczonego w tym dokumencie celu środowiskowego jest zagrożona. Natomiast stan jednolitych części wód podziemnych jest dobry i nie przewiduje się ryzyka nieosiągnięcia założonego celu środowiskowego.

Wyróżnia się następujące rodzaje presji mające największy wpływ na jakość wód:

Punktowe źródła zanieczyszczeń

- zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych
- składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych
- przypadkowe skażenia środowiska gruntowo - wodnego
- pobory kruszywa

Obszarowe źródła zanieczyszczeń

- zanieczyszczenia związkami azotu i fosforu ze źródeł rolniczych
- działalność górnicza (odwodnienie wyrobisk i odwodnienia węglane),
- aglomeracje miejskie – przemysłowe (tereny zurbanizowane), przede wszystkim zrzuty ścieków komunalnych z terenów nieobjętych kanalizacją, spływ wód opadowych z obszarów zabudowanych oraz zmiany stanu ilościowego na pobór wód do celów komunalnych i gospodarczych,
- melioracje,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- niska emisja substancji priorytetowych: benzo(g,h,i)peryleny oraz indeno(1,2,3-cd)pirenu – depozycja zanieczyszczeń z atmosfery.

Podstawowe presje na stan wód powierzchniowych i podziemnych wynikające z wskazanego powyżej planu w obszarze opracowania:

Działalność górnicza

presja w obszarze opracowania nie występuje.

Zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych, w tym z zrzuty ścieków komunalnych z terenów nieobjętych kanalizacją

Zagrożenie dla wód związane z zrzutem ścieków oczyszczonych wynikają przede wszystkim z niedostatecznego oczyszczenia ich przed odprowadzeniem ich do odbiorników, jakim najczęściej są wody płynące. Niewystarczające oczyszczenie ścieków może spowodować przedostanie się do środowiska wodnego substancji biogennych, w tym chorobotwórczych i chemicznych. Przekroczenie dopuszczalnych norm tych substancji wynika w tym przypadku z błędów technologicznych oczyszczania ścieków lub awarii procesu technologicznego w oczyszczalni i jest zjawiskiem stosunkowo incydentalnym. Trwały wpływ na wody w miejscach zrzutów ścieków oczyszczonych ma skład odprowadzanych substancji, który może wpływać na zmiany środowiska wodnego, poprzez zmiany techniczne wody, czy też zwiększoną ilość osadów pochodzenia organicznego. Skutki długotrwałego oddziaływania tych czynników na ekosystemy wodne związane są przede wszystkim ze zmianami warunków życia roślin i zwierząt tu występujących i tym samym mogą prowadzić do zmian składu gatunkowego biocenozy wodnych. Natomiast wpływ odprowadzanych ścieków komunalnych lub przemysłowych do odbiorników wodnych z terenów nieuzbrojonych w kanalizację i nieoczyszczonych jest silną presją mogącą doprowadzić do

degradacji tego środowiska. Substancje organiczne, chemiczne i biogenne znajdujące się w ściekach nieoczyszczonych są groźne nie tylko dla organizmów żyjących w odbiornikach, ale również ludzi poprzez przedostawanie się ich do ujęć wody oraz gleby. W przypadku terenów związanych z mieszkalnictwem i nieskanalizowanych istotnym zagrożeniem jest również korzystanie z indywidualnych rozwiązań w odprowadzeniu ścieków, szczególnie szamb. Zastosowanie instalacji o złych warunkach technicznych może spowodować przedostanie się nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych – bezpośredni spływ grawitacyjny do wód powierzchniowych i infiltracja poprzez glebę do warstw wodonośnych – **presja występuje w obszarze opracowania w ograniczonym zakresie**. Wynika to z przyjęcia w projekcie planu zasady uzbrojenia terenów w zbiorczą sieć kanalizacyjną. Pewne zagrożenia dla środowiska wodnego może mieć dopuszczenie stosowania technologii przejściowych (zbiorniki na nieczystości) do czasu wykonania sieci zbiorczej. Wystąpienie tej presji jest jednak minimalne, ponieważ w projekcie planu zakłada się stosowanie zbiorników z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów odrębnych, obejmujących również zachowanie ich szczelności.

Składowiska odpadów

Większość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Polski jest składowana na składowiskach odpadów. Jest to najbardziej rozpowszechniona metoda ich zagospodarowania. Obiekty, jakimi są składowiska odpadów, powinny zatem spełniać odpowiednie wymagania, aby nie nastąpiła ewentualna infiltracja zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych. Nieodpowiednie składowanie odpadów może mieć negatywny wpływ na środowisko wodne. Zagrożeniem dla wód są wody odciekowe pochodzące z nieizolowanych składowisk. Źródłem odcieków ze składowisk jest przesiąkanie wody opadowej przez bryłę wysypiska, a także na nieizolowanych składowiskach dopływ wód powierzchniowych oraz podziemnych powodujących wypłukiwanie i rozpuszczanie powstających produktów rozkładu. Źródłem odcieków jest także woda dostarczana wraz z odpadami oraz pochodząca z rozkładu substancji organicznych. Ilość i skład odcieków zależą głównie od: rodzaju i stopnia rozdrobnienia odpadów, ilości wody infiltrującej, wieku składowiska, techniki składowania. Ocieki z wysypisk wykazują bardzo wysoką mineralizację i charakteryzują się znacznie podwyższonymi parametrami biologicznego i chemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT5 i ChZT), wysokimi stężeniami substancji rozpuszczonych, chlorków, siarczanów i związków azotu amonowego – **presja w obszarze opracowania nie występuje**, w projekcie planu nie wskazano terenów do realizacji składowisk odpadów.

Zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych

Skutkami dla środowiska wodnego prowadzonej działalności rolniczej jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych związkami azotu i fosforu, w wyniku spływu powierzchniowego, powodujące proces eutrofizacji wód powierzchniowych, tym samym uniemożliwiając m.in. ich rekreacyjne wykorzystanie czy też dyskwalifikując wody do ich poboru w celu zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Zanieczyszczenie wód związkami azotu i fosforu stanowi również zagrożenie dla ekosystemów wodnych, poprzez zmianę warunków siedliskowych dla żyjących w nich gatunków roślin i zwierząt (silnie zmiany biocenotyczne). Pomimo, że zużycie nawozów sztucznych jak i naturalnych zmniejszyło się w ostatnich latach, to jednak rolnictwo i hodowla nadal generują źródła zanieczyszczeń – **presja nie występuje w obszarze opracowania**, w projekcie planu nie wskazano terenów do rozwoju intensyfikacji produkcji rolniczej.

Przypadkowe skażenia środowiska gruntowo-wodnego

Przypadkowe zagrożenia nadzwyczajne spowodowane są zwykle katastrofami komunikacyjnymi lub poważnymi awariami przemysłowymi. Mają one zwykle charakter przypadkowy a ich częstotliwość jest trudna do przewidzenia – **presja w obszarze opracowania ma charakter losowy** i jest związana głównie z ruchem komunikacyjnym.

Pobory kruszywa

Głównym czynnikiem wpływającym na środowisko wodne w wyniku wydobywania powierzchniowego kopaliny jest obniżenie zwierciadła wód podziemnych oraz przerwanie warstw wodonośnych. W wyniku tych działań powstaje tzw. lej depresyjny, którego zasięg jest uzależniony od powierzchni na jakiej prowadzi się tą eksploatację. Zagrożeniem dla środowiska wodnego jest również nielegalny pobór surowców piaszczystych z koryt rzek. W tym przypadku zmiany środowiskowe prowadzą do zmiany warunków hydrograficznych, tj. zmiany koryta wód płynących – **presja w obszarze opracowania nie występuje**. W obszarze opracowania nie stwierdza się miejsc poboru kruszyw.

Oddziaływania wywierane na ilościowy stan wód - pobory wód powierzchniowych i podziemnych.

Nadmierny i długotrwały pobór wód podziemnych, przekraczający dostępne zasoby dyspozycyjne jest głównym zagrożeniem dla dobrej jakości wód podziemnych. Skutkuje to obniżeniem zwierciadła wód podziemnych, powstawaniem lejów depresji, zmianą kierunków przepływu wód podziemnych, negatywnym oddziaływaniem na ekosystemy zależne od wód podziemnych oraz na wody powierzchniowe – **presja w obszarze opracowania nie występuje lub ma ograniczony zasięg**. Obszar gminy, w którym opracowuje się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zaopatrzony w wodociąg zbiorczy, zaopatrywany z istniejącego ujęcia wody. Pobór wody z ujęcia odbywa się na podstawie pozwolenia – prawnego, przy uwzględnieniu możliwych do poboru zasobów dyspozycyjnych. Dane dla ujęcia wskazują na występowanie znacznych rezerw wodnych, które mogą być wykorzystane w rozbudowie sieci wodociągowej przy zwiększonej liczbie odbiorców. Dopuszczenie w nim stosowania indywidualnych ujęć w przypadku przedłużenia się czasu uzbrojenia terenów w sieć zbiorczą ma charakter zabezpieczający i prawdopodobnie nie zostanie zastosowane w trakcie realizacji zamierzonych inwestycji publicznych.

Spływ wód opadowych i roztopowych z obszarów zabudowanych. Niska emisja w zakresie substancji priorytetowych: benzo(g,h,i)peryenu oraz indeno(1,2,3-cd)pirenu – depozycja zanieczyszczeń z atmosfery.

Niekorzystny wpływ spływu wód opadowych i roztopowych z obszarów zabudowanych przejawia się przede wszystkim w zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych substancjami chemicznymi, w tym ropopochodnymi, pochodzącymi

z układu drogowego oraz terenów o nawierzchni utwardzonej. W miejscach prowadzenia intensywnej produkcji zwierzęcej są to również związki organiczne i biogenne. Spływ nieoczyszczonych wód opadowych i roztopowych powoduje również przenikanie do środowiska wodnego związków pochodzących z niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery, które osadzają się na gruncie. Substancje te mogą osadzać się również bezpośrednio na powierzchni zbiorników wodnych - **presja występuje w obszarze opracowania, ale ma ograniczone nasilenie**. Rozwój zagospodarowania w obszarze opracowania nie spowoduje znaczącego wzrostu presji, ze względu na fakt, że w projekcie planu wskazano obowiązek odprowadzania odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej, w tym z nawierzchni nieprzepuszczalnych parkingów do zbiorników retencyjnych, studni chłonnych, zbiorczej sieci kanalizacji deszczowej na zasadach zgodnych z przepisami odrębnymi oraz z nawierzchni nieprzepuszczalnych dróg do urządzeń służących zwiększeniu retencji, w szczególności poboczy retencyjnych, rowów infiltracyjnych, studni chłonnych, a także rowów przydrożnych i sieci kanalizacji deszczowej na zasadach zgodnych z przepisami odrębnymi. Stosowanie przepisów ochronnych dla wód zanieczyszczonych wyklucza możliwość skażenia środowiska wodnego w skutek tych działań.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, melioracje wodne.

Wpływ powodzi i melioracji na środowisko wodne jest związane przede wszystkim z urządzeniami technicznymi z nimi związanymi. Realizacja urządzeń takich powoduje zmiany przepływu wód powierzchniowych. W przypadku melioracji dodatkowym oddziaływaniem jest osuszanie obszarów naturalnie nadmiernie wilgotnych, co ma wpływ zarówno na poziom wodonośny jak również retencję wody. W przypadku tych urządzeń istotny wpływ na środowisko wodne ma również spływ do odbiorników naturalnych zanieczyszczeń gromadzonych w rowach. W przypadku zjawiska powodzi silnym negatywnym oddziaływaniem na środowisko wodne jest przedostawanie się do niego zanieczyszczeń stałych, chemicznych i organicznych z obszarów, na których zjawisko to wystąpiło - **presja nie występuje w obszarze opracowania**, obszar jest położony poza granicami obszarów zagrożenia powodziowego oraz zasięgiem terenów zmeliorowanych.

Analiza ustaleń projektu planu w stosunku do podstawowych presji wywieranych na środowisko wodne wskazuje, że realizacja zagospodarowania na podstawie tych ustaleń nie będzie stwarzać istotnych zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych.

Oddziaływanie ustaleń planu będzie ograniczać się przede wszystkim do zmniejszenie infiltracyjnego zasilania warstwy wodonośnej w skutek zwiększenia powierzchni terenów o podłożu utwardzonym. Zarówno w okresie krótkoterminowym jak i długoterminowym może to spowodować trwałe obniżenie zwierciadła wód podziemnych. Związane jest to z faktem, że tereny inwestycyjne wskazane w ustaleniach projektu planu to przede wszystkim tereny, które do funkcjonowania wymagają wykonania rozległych powierzchni trwałych. Wykonanie takich powierzchni powoduje zanik infiltracyjnego zasilania warstw wodonośnych.

5 Emisja pól elektromagnetycznych

Promieniowanie elektromagnetyczne jest bardzo rozległe i obejmuje różne długości fal, począwszy od fal radiowych, przez fale promieni podczerwonych, zakres widzialny i fale promieni nadfioletowych, aż do bardzo krótkich fal promieni rentgenowskich i promieni gamma. Z całego spektrum promieniowania elektromagnetycznego w sposób istotny oddziałują na organizmy tylko te fale, które są pochłaniane przez atomy, cząsteczki i struktury komórkowe. Z uwagi na sposób oddziaływania promieniowania na materię widmo promieniowania elektromagnetycznego można podzielić na promieniowanie jonizujące i niejonizujące:

- promieniowanie jonizujące, występuje w wyniku użytkowania zarówno wzbogaconych, jak i naturalnych substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych,
- promieniowanie niejonizujące, występuje wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są:

- stacje radiowe i telewizyjne,
- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje transformatorowe,
- stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej,
- zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym (np. kuchenki mikrofalowe),
- urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne,
- urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych oraz ośrodkach medycznych.

Najważniejsze źródła promieniowania oddziałujące na środowisko na terenie gminy to urządzenia i sieci energetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. W obszarze gminy zlokalizowane są zarówno maszty telefonii komórkowej jak i napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

Przez obszar opracowania nie przebiegają napowietrzne, elektroenergetyczne sieci wysokiego napięcia. Rozbudowę systemu elektroenergetycznego w projekcie planu opiera się na sieciach średniego i niskiego napięcia, których funkcjonowanie nie powoduje zagrożeń szczególnie silnym promieniowaniem elektromagnetycznym. Biorąc pod uwagę powyższe nie stwierdza się możliwości wystąpienia istotnego zwiększenia emisji pól elektromagnetycznych w skutek uzbrojenia terenów w infrastrukturę elektroenergetyczną.

W przypadku promieniowania pochodzącego z instalacji związanych z telefonią komórkową, nie przewiduje się w granicach opracowania konieczności realizacji nowych masztów telefonii komórkowej. Tym samym nie przewiduje się również zwiększenia zagrożeń emisją promieniowania elektromagnetycznego spowodowanego rozwojem sieci komórkowej.

6 Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

W związku z projektowanym przeznaczeniem nie prognozuje się nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska. Pewne zagrożenie mogą stwarzać jedynie katastrofy komunikacyjne z udziałem substancji niebezpiecznych, które wskutek nieprzewidzianych zdarzeń mogą dostać się w sposób niekontrolowany do środowiska. Substancje takie pochodzą głównie z przewożonych ładunków, w mniejszym stopniu z układów technologicznych samych pojazdów (paliwa, oleje itp.). Zjawiska takie mają charakter losowy i trudno prognozować częstotliwość ich wystąpienia. Miejsca zdarzeń losowych odbywają się zwykle na drogach, a zwiększona ich częstotliwość dotyczy dróg układu ponadlokalnego.

7 Powierzchnia ziemi

Rozwój zagospodarowania terenów związany z nasileniem procesów inwestycyjnych zawsze powoduje istotne zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi. Zakres zmian naturalnej rzeźby terenu zależy od typu zabudowy i rodzaju zagospodarowania jej towarzyszącego. Rodzaje zagospodarowania charakteryzujące się znaczną intensywnością zabudowy oraz występowaniem obiektów budowlanych o znacznych kubaturach powodują istotne bardzo silne zmiany naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi (wymagają do realizacji znacznych powierzchni wyrównanych i utwardzonych). Najintensywniejsze formy zagospodarowania to zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, usługowa i przemysłowa. Oprócz posadowienia na terenach o tych funkcjach obiektów budowlanych o znacznych kubaturach istotnie przekształcenia rzeźby terenu powodowane są również urządzeniem terenów im towarzyszących, a przede wszystkim parkingów i dróg dojazdowych do tych obiektów. Realizacja tych urządzeń wymaga niestety całkowitego przekształcenia naturalnej rzeźby terenu. Mniejsze zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi są związane z rozwojem terenów mieszkalnictwa jednorodzinnego. Zmiany rzeźby terenu w przypadku realizacji tych inwestycji mają charakter punktowy, ograniczony do miejsc lokalizacji budynków jednorodzinnych. Zagospodarowanie terenów towarzyszących tej zabudowie również nie wymaga urządzenia znacznych powierzchni w celu zapewnienia dojazdu czy możliwości parkowania. Zawsze istotne zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi spowodowane są realizacją nowych dróg, a szczególnie dróg podstawowego układu komunikacyjnego w danej jednostce terytorialnej. Realizacja takich inwestycji wymaga wyrównania terenu na znacznych powierzchniach.

Rozwój zagospodarowania terenów inwestycyjnych na obszarze opracowania będzie związany przede wszystkim z realizacją średnio intensywnych form terenów publicznych. Zmiany rzeźby terenu w przypadku realizacji takich inwestycji mają charakter punktowy, ograniczony do miejsc lokalizacji obiektów budowlanych. Zagospodarowanie terenów towarzyszących tej zabudowie również nie wymaga urządzenia znacznych powierzchni w celu zapewnienia dojazdu czy możliwości parkowania. Zmiany powierzchni ziemi w takich przypadkach zalicza się do niskich lub średniointensywnych w wybranych miejscach.

8 Gleby

Główną przyczyną zmian w naturalnych warunkach glebowych są stale nasilające się wpływy różnorodnych form działalności antropogenicznej. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważną rolę odgrywa emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznego degradowania gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową. W obszarach dolinnych źródłem zanieczyszczeń gleb są wylewy rzek, zwłaszcza tych, które prowadzą wody zanieczyszczone.

Realizacja projektu planu nie będzie miała wpływu na stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy, ponieważ w granicach planu nie występują zakwalifikowane w ewidencji gruntów do gruntów rolnych. Zmiana warunków siedliskowych dotyczyć będzie jedynie gleb leśnych. W tym przypadku tych gruntów, w skutek planowanych inwestycji budowlanych warstwa glebowa ulegnie dewastacji, głównie w skutek prowadzenia robót ziemnych, związanych z realizacją obiektów budowlanych i zagospodarowaniem działek budowlanych. Zmiany te będą obejmowały niszczenie mechaniczne warstwy glebowej i zaburzenia układu warstw w profilu pionowym, przykrywanie gleb warstwami podglebia i skały macierzystej. W wyniku tych prac powstaną nasypy antropogeniczne, które cechują się zupełnie innymi warunkami niż pierwotnie występujące gleby. Spowoduje to całkowitą zmianę warunków siedliskowych i bonitacyjnych gleb.

9 Bioróżnorodność, szata roślinna

Zmiany bioróżnorodności w granicach opracowania będą silne. Siedliska leśne występujące obecnie zostaną zastąpione zespołami zieleni urządzonej, w kompozycji których gatunki występujące w naturalnie występujących w regionie siedliskach leśnych mogą występować jedynie sporadycznie. W skutek realizacji ustaleń projektu planu zostanie również uniemożliwiona dalsza sukcesja siedlisk leśnych na tereny niezagospodarowane.

Istotne zmiany środowiska oprócz zmniejszenia bioróżnorodności dotyczyć będą również ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej na terenach dotąd niezabudowanych. Zamiana terenów aktywnych biologicznie na utwardzone i zabudowane będzie jednym z najsilniejszych wpływów prowadzonej działalności inwestycyjnej na obszarze opracowania na środowisko. Ograniczenie tego zjawiska jest realizowane w projekcie planu poprzez ustalenie nakazu zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na każdej działce budowlanej. Utrzymanie częściowej aktywności biologicznej działek budowlanych powinno minimalizować presję wywierane na środowisko wskutek działań inwestycyjnych oraz zachęcać do uwzględnienia w zagospodarowaniu działek budowlanych zespołów roślinności urządzonej.

10 Świat zwierzęcy

W przypadku fauny, główne zagrożenia stanowią: zanieczyszczenia wód w wyniku zrzutu ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych, melioracje oraz ruchliwe drogi, które przecinają obszary kompleksów leśnych i cieków. Szczególnie zagrożone są zwierzęta zasiedlające, czasowo lub przez całe swoje życie, cieki i zbiorniki wodne.

Bardzo poważnym zagrożeniem dla fauny są wszelkiego rodzaju melioracje, osuszanie terenów podmokłych oraz regulacje i zanieczyszczanie cieków wodnych. Przeprowadzanie regulacji zubaża w dużym stopniu skład gatunkowy, niszczy miejsca rozrodu wielu gatunków oraz ma bardzo niekorzystny wpływ na przylegające biotopy. Są ponadto miejscem życia wielu gatunków roślin i zwierząt. Istotne zmiany dla biocenozy zwierząt ma również działalność rolnicza związana z eksploatacją użytków zielonych, tj. łąk jednokośnych i dwukośnych. Łąki jednokośne są bogatsze w gatunki od łąk dwukośnych. Na łąkach jednokośnych gniazduje wiele gatunków ptaków, które wyprowadzają potomstwo przed koszeniem, wiele rzadkich roślin zakwita i wydaje nasiona. Na dwukośnych łąkach pierwszy pokos jest wcześniej, w trakcie koszenia gniazda ptaków są niszczone, a rośliny ścinane przed wydaniem nasion. W okresie wiosennym szczególnym zagrożeniem dla wielu zwierząt (zwłaszcza bezkręgowców, lecz również dla wielu zwierząt kręgowych) jest wypalanie traw. Ginią wówczas znaczne ilości płazów, niektóre ptaki oraz prawie wszystkie gatunki bezkręgowców zasiedlające otwarte siedliska trawiaste.

Główne negatywne oddziaływania na świat zwierząt w obszarze opracowania będą obejmowały ograniczenie terenów stanowiących ostoje, w których mogą bytować zwierzęta dziko żyjące. Dodatkowym utrudnieniem w bytowaniu zwierząt dziko żyjących będzie również zwiększanie się barier przestrzennych uniemożliwiających ich swobodną migrację. Przyrost powierzchni terenów budowlanych zwiększy udział gatunków charakterystycznych dla obszarów zurbanizowanych.

11 Krajobraz

Zmiany w krajobrazie wynikające z realizacji planu będą wyraźnie i dotyczyć będą przede wszystkim zwiększenia udziału antropogenicznych form zagospodarowania terenów. Krajobrazy zurbanizowane w skutek realizacji planu zostaną powiększone. Ograniczenie negatywnego wpływu na krajobraz działań inwestycyjnych podejmowanych w obszarach zurbanizowanych to przede wszystkim ustalenie standardu zabudowy i zagospodarowania terenów, który zapewni możliwość wykształcenia spójnego przestrzennie układu urbanistycznego. W przypadku analizowanego projektu planu warunek ten został spełniony. Przyjęte wskaźniki i parametry urbanistyczne gwarantują możliwość zachowania jednolitego standardu architektonicznego w wydzielonych kwartałach zabudowy. Standard ten, oprócz funkcji zabudowy, obejmuje również formę i gabaryt zabudowy oraz wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej i intensywności zabudowy.

12 System powiązań przyrodniczych

Zmiany środowiskowe związane z realizacją projektu planu można zliczyć do neutralnych dla systemu przyrodniczego. Tereny objęte planem obecnie wykazują co prawda stosunkowo wysokie walory przyrodnicze (pokrycie siedliskami leśnymi), ale poddane są one również silnej presji antropogenicznej, szczególnie ze względu na odizolowanie przestrzenne od zwartych kompleksów leśnych Puszczy Knyszyńskiej. Utrzymanie presji na obecnym poziomie w dłuższym okresie czasu będzie powodować dalsze obniżenie ich wartości przyrodniczej. Tereny te mogą stać się przyszłością pasem zieleni służącej lokalnej społeczności, a ich funkcja w systemie przyrodniczym gminy może ograniczyć się wyłącznie do funkcji krajobrazowych.

13 Transgraniczne oddziaływania na środowisko

Ustalenia projektu planu mają zasięg lokalny. Nie prognozuje się jego oddziaływania poza granice kraju.

14 Wpływ ustaleń planu obszary chronione, w tym na obszary Natura 2000

Cele działań ochronnych Obszarów Natura 2000, wynikające bezpośrednio z odpowiednich Rozporządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla tych obszarów, zostały szczegółowo opisane we wcześniejszych rozdziałach prognozy. Działania ochronne obowiązujące dla Obszarów zostały wskazane, dla konkretnych siedlisk i gatunków, z przypisaniem do konkretnych działek ewidencyjnych. Tereny objęte opracowaniem nie są objęte celami ochronnymi, dlatego rozwój zagospodarowania tych terenów pozostanie neutralny dla integralności Obszarów Natura 2000, wyznaczonych w gminie Supraśl. Nie wystąpi również wpływ ustaleń procedowanego planu na pozostałe obszary chronione w granicach, których znajduje się on. W przypadku otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej zakres jej ochrony, wskazany w przepisach prawa powołujących ją do życia, nie obejmuje przewidzianych w projekcie planu założeń inwestycyjnych. Ochrona ujęć wody dla Białegostoku zgodnie z przepisami powołującymi jej strefę ochronną będzie podlegać sprawdzaniu przy realizacji inwestycji budowlanych, które nie będą mogły naruszać zasad tej ochrony. W

przypadku strefy uzdrowiskowej C, ustanowionej na podstawie statutu uzdrowiska, pewne niezgodności mogą pojawić się jedynie w przypadku wycinki drzew. Istotny cel publiczny, dla którego sporządza się plan miejscowy uzasadnia jednak podjęcie działań inwestycyjnych w gruntach leśnych. Niewielka powierzchnia opracowywanego planu umożliwia również przeprowadzenie odpowiedniej kompensacji przyrodniczej dla Uzdrowiska Supraśl. Niewielka powierzchnia zakładanych inwestycji publicznych wskazuje również, że ich przeprowadzenie nie będzie skutkowało zmianą warunków krajobrazowych w Uzdrowisku Supraśl.

15 Ochrona zabytków i dóbr kultury

Ustalenia projektu planu nie będą miały wpływu na zasób kulturowy gminy. W granicach planu nie występują obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej..

16 Przewidywane oddziaływania na ludzi

W granicach opracowywanego planu nie występują szczególne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, w tym ze względu na ochronę zdrowia i bezpieczeństwa ludzi. Ograniczenia inwestycyjne występują jedynie w strefie ograniczeń sytuowania zabudowy od granicy lasu. W projekcie planu wskazano, że w strefie tej obowiązuje lokalizacja zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa budowlanego i warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Pozytywnym uwarunkowaniem dla życia i zdrowia mieszkańców na obszarze opracowania jest brak zagrożenia wystąpienia zjawiska powodzi oraz zjawiska osuwania się mas ziemnych.

Zwiększenie obszarów publicznych, szczególnie wyprofilowanych na edukację, znacząco poprawi dostęp lokalnej społeczności do usług publicznych, co będzie miało bezpośredni, pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców zachodnich obrębów gminy Supraśl.

17 Przewidywane oddziaływania na dobra materialne

Wpływ ustaleń projektu planu na dobra materialne należy zaliczyć do neutralnych. Wszystkie zakładane w projekcie planu inwestycje będą miały charakter publiczny i będą realizowane na gruntach stanowiących własność jednostek administracji publicznej. Przewidywane działania inwestycyjne nie będą zatem bezpośrednio wpływać na wartość nieruchomości znajdujących się w tej części gminy. Pośredni wpływ na te nieruchomości może wynikać natomiast z poprawy dostępności do infrastruktury społecznej.

VII. OPIS PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Przedmiotem poniższych analiz i ocen są przewidywane i zarazem znaczące oddziaływania na środowisko skutków w ustaleń projektowanego dokumentu, czyli planu miejscowego. Należy podkreślić, że wszelkie opisane w niniejszym opracowaniu oddziaływania są potencjalnymi lub inaczej mówiąc – prognozowanymi oddziaływaniami, które mogą wystąpić w wyniku realizacji planu. Zasadnicze znaczenie dla określenia prognozowanego oddziaływania ma przeznaczenie określonego terenu. Realizacja docelowego zagospodarowania terenów według zróżnicowanych funkcji wynikających z ich przeznaczenia powoduje zmiany w środowisku, które charakteryzują się różnym nasileniem. Różne jest w związku z tym ich nasilenie, okres trwania i możliwość powrotu do stanu środowiska przed wprowadzeniem zmian wynikających z przeznaczenia terenów.

Przedmiotem poniższych analiz i ocen są przewidywane i zarazem znaczące oddziaływania na środowisko skutków w ustaleń projektowanego dokumentu, czyli planu miejscowego. Należy podkreślić, że wszelkie opisane w niniejszym opracowaniu oddziaływania są potencjalnymi lub inaczej mówiąc – prognozowanymi oddziaływaniami, które mogą wystąpić w wyniku realizacji planu. Zasadnicze znaczenie dla określenia prognozowanego oddziaływania ma przeznaczenie określonego terenu. Realizacja docelowego zagospodarowania terenów według zróżnicowanych funkcji wynikających z ich przeznaczenia powoduje zmiany w środowisku, które charakteryzują się różnym nasileniem. Różne jest w związku z tym ich nasilenie, okres trwania i możliwość powrotu do stanu środowiska przed wprowadzeniem zmian wynikających z przeznaczenia terenów.

Do określenia stopnia przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń planu przyjęto w dalszej części opracowania przyjęto następującą podstawową skalę oddziaływań:

- **znaczące** - oddziaływanie, które prowadziło będzie do przekraczania norm środowiskowych określonych przepisami odrębnymi lub, w przypadku obszarów chronionych, będzie wpływało na przedmiot ochrony w stopniu zagrażającym funkcjonowaniu obszaru;
- **stałe** - oddziaływanie, które trwale wpływa na dany komponent środowiska - niemożliwe jest odtworzenie danego komponentu do stanu sprzed realizacji ustaleń planu;
- **długoterminowe** - oddziaływanie, które trwało będzie przez cały okres, w którym analizowany obszar będzie użytkowany zgodnie z ustaleniami planu – możliwe jest przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji ustaleń planu;

- **średnioterminowe** - oddziaływanie, które wynika z użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami planu - przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji planu możliwe jest w okresie użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami planu;
- **krótkoterminowe** - oddziaływanie, które wynika z działań inwestycyjnych związanych z realizacją ustaleń projektu planu - przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji planu możliwe jest w okresie użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami planu;
- **chwilowe** - oddziaływanie, które wynika z działań inwestycyjnych związanych z realizacją ustaleń projektu planu bądź ze zdarzeń losowych – oddziaływanie ustanie z chwilą zakończenia działań.

Przewidywane oddziaływania spowodowane wprowadzeniem w życie ustaleń planu obejmować będą oddziaływania wywierane na różnorodność biologiczną, powietrze, wody, gleby, ukształtowanie terenu, zwierzęta i rośliny, warunki życia ludności, krajobraz i klimat akustyczny w wymiarze:

Bezpośrednie stałe

- zachowanie istniejących form ochrony
- zachowanie najcenniejszych w skali planu terenów zieleni
- znaczące zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w związku z wyznaczeniem nowych terenów inwestycyjnych,
- utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej na części powierzchni działek budowlanych poprzez wprowadzenie nakazu zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej we wszystkich terenach inwestycyjnych
- częściowa likwidacja dotychczasowej szaty roślinnej (głównie roślinności segetalnej, ruderalnej i spontanicznej), w tym możliwość likwidacji części zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- zwiększenie różnorodności biologicznej (nowe nasadzenia zieleni urządzonej z udziałem gatunków niezgodnych z siedliskami występującymi w regionie)
- zmiana warunków siedliskowych zwierząt występujących w terenach otwartych i zwiększenie populacji zwierząt synantropijnych występujących w obszarach zurbanizowanych,
- zniszczenie gleb w miejscach posadowienia zabudowy i utwardzonych częściach terenów stanowiących elementy wyposażenia działek budowlanych o funkcjach zgodnych z przeznaczeniem podstawowym,
- zachowanie walorów krajobrazowych na terenach wyłączonych z funkcji budowlanych,
- przekształcenie krajobrazu terenów otwartych w kierunku krajobrazów zurbanizowanych
- dopuszczenie na części terenów realizacji obiektów budowlanych o znacznych kubaturach
- zwiększenie poziomów hałasu w środowisku spowodowanych zwiększeniem liczby osób mieszkających i pracujących w obszarze opracowania

Bezpośrednie długoterminowe

- zwiększenie powierzchni terenów inwestycyjnych skutkujące możliwością powiększenia powierzchni terenów niewykorzystywanych rolniczo (ugorowanych) oraz powierzchni nieużytków budowlanych (grunty wyłączone z produkcji rolniczej i niezagospodarowane funkcjami docelowymi)
- zwiększenie spływu wód opadowych i roztopowych ze względu na zwiększenie powierzchni utwardzonych, prowadzące do obniżenia się zwierciadła wód podziemnych wskutek zmniejszenia zasilania podpowierzchniowego
- zwiększenie ilości wytwarzanych ścieków i odpadów
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery pochodzących z nowych terenów budowlanych i tras komunikacyjnych
- sukcesywne wzrastanie w miarę rozwoju zagospodarowania terenów poziomów hałasu w środowisku spowodowanych zwiększeniem liczby osób mieszkających i pracujących w obszarze opracowania

Bezpośrednie krótkoterminowe

- występowanie uciążliwości związanych z emisją hałasu przez sprzęt budowlany i zanieczyszczeniami gleb, powietrza i wód w czasie robót budowlanych związanych z realizacją docelowego zagospodarowania terenów
- zwiększenie zanieczyszczenia powietrza w okresie zimowym spowodowane ogrzewaniem pomieszczeń na nowych terenach inwestycyjnych
- czasowe zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych wywołane robotami ziemnymi w trakcie realizacji docelowego zagospodarowania w terenach inwestycyjnych
- zanieczyszczenie wód i gleb w wyniku wystąpienia zdarzeń losowych
- zmiany ukształtowania powierzchni ziemi w trakcie trwania realizacji docelowego zagospodarowania terenów (roboty ziemne)

Pośrednie krótkoterminowe

- emisja zanieczyszczeń do gleb, wód i powietrza w trakcie trwania procesów inwestycyjnych w trakcie realizacji docelowego zagospodarowania terenów
- wzrost hałasu spowodowany pracą sprzętu budowlanego w trakcie procesów inwestycyjnych
- czasowe przekształcenie gleb i powierzchni ziemi na terenach objętych pracami inwestycyjnymi
- zmiany krajobrazu w trakcie trwania prac inwestycyjnych

- zwiększenie poziomów hałasu w trakcie prac inwestycyjnych w związku z pracą maszyn budowlanych i zwiększonym ruchem ciężkim

Pośrednie długoterminowe

- zwiększenie hałasu, emisji zanieczyszczeń szczególnie do atmosfery oraz odpadów po zagospodarowaniu terenów funkcjami docelowymi (przewaga terenów zabudowanych)
- płoszenie zwierząt na terenach sąsiadujących z obszarem opracowania oraz zwiększona presja antropogeniczna na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo w otoczeniu obszarów opracowania

Opis wyżej wymienionych oddziaływań dotyczy wszystkich komponentów środowiska, w tym różnorodności biologicznej, świata zwierząt i roślin, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza powierzchni ziemi i krajobrazu, klimatu, w tym akustycznego, gleb i warunków życia ludności. Sposób oddziaływania ustaleń planu na wymienione komponenty środowiska opisano we wcześniejszych rozdziałach niniejszej prognozy. Opisane powyżej rodzaje oddziaływania stanowią podsumowanie wszystkich możliwych oddziaływań mogących wystąpić w obszarze opracowania. Prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz ich nasilenie jest uzależnione od wielu czynników, np. tempa rozwoju zagospodarowania w poszczególnych obszarach, czy sposobu stosowania ustalonych w projekcie planu wskaźników i parametrów urbanistycznych (nie stosowanie maksymalnych wartości dopuszczonych wskaźników).

Zasadnicze znaczenie dla określenia prognozowanego oddziaływania ma przeznaczenie określonego terenu, a szczególnie funkcja i intensywność zabudowy.

Zasadnicze znaczenie dla określenia prognozowanego oddziaływania ma przeznaczenie określonego terenu umożliwiające rozwój procesów inwestycyjnych lub hamujące je. Przeznaczenie terenów wpływa bezpośrednio na stan środowiska oraz zakres możliwych zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu.

Symbole wprowadzone w poniższej tabeli oznaczają: + (oddziaływanie pozytywne), - (oddziaływanie negatywne), 0 (brak oddziaływania).

Opisane powyżej symbole odnoszą się do przewidywanych oddziaływań wymienionych w poszczególnych elementach środowiska, na które oddziałują. Wskazując w poniższej tabeli rodzaj określonych oddziaływań ze względu na ich intensywność, charakter oraz trwałość i odwracalność określa się jednocześnie czy jest to oddziaływanie pozytywne, negatywne bądź czy nie występuje w ogóle, w podziale na kategorie przyjętego w planie przeznaczenia terenów.

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
Bioróżnorodność, powiązania przyrodnicze															
Powiększenie/utrzymanie terenów zieleni urządzonej wspomagających system przyrodniczy miasta.	Zmniejszenie bioróżnorodności na terenach przeznaczonych na cele budowlane. Utrudnienia w funkcjonowaniu zachowanych powiązań przyrodniczych lub przerwanie tych połączeń.	UZ-UE-UK	0	-	-	-	-	0	0	-	-	0	-	-	0
		KDZ, KDD	0	0	-	-	-	0	-	0	-	0	-	-	0
Roślinność															
Zwiększenie/utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej Wprowadzenie gatunków obcych niezwiązanych z siedliskami występującymi w regionie. Zwiększenie udziału roślinności urządzonej pochodzenia synantropijnego. Zubożenie składu gatunkowego w zbiorowiskach roślinnych. Trwałe usunięcie	UZ-UE-UK	0	-	0	-	0	0	0	-	-	0	-	-	0
		KDZ, KDD	0	0	-	-	0	0	-	0	-	0	-	-	0

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
	roślinności wysokiej (drzew i zadrzewień)														
Zwierzęta															
	Zmniejszenie powierzchni terenów mogących stanowić siedliska i ostoje dla zwierząt dziko żyjących Zwiększenie ilości barier przestrzennych umożliwiających swobodną migrację zwierząt Uciążliwości związane z robotami budowlanymi w trakcie prac inwestycyjnych (płoszenie) Ograniczenie populacji fauny zasiedlającej tereny niezabudowane	UZ-UE-UK	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
		KDZ, KDD	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Krajobraz															
Zachowanie w krajobrazie elementów naturalnej kompozycji przestrzennej Wprowadzenie ujednoliconych standardów zagospodarowania terenów	Powiększenie zasięgu krajobrazów antropogenicznych Ograniczenie powierzchni terenów wyróżniających się w krajobrazie	UZ-UE-UK	+/-	-	-	+/-	-	-	-	+/-	-	0	-	-	-
		KDZ, KDD	+/-	-	-	+/-	-	-	-	+/-	-	0	-	-	-

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
Rzeźba terenu															
Zachowanie naturalnych form rzeźby terenu	Przekształcenie powierzchni ziemi spowodowane realizacją zabudowy	UZ-UE-UK	0	-	0	-	0	0	-	-	-	0	-	-	0
		KDZ, KDD	0	0	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	0
Gleby															
	Degradacja właściwości bonitacyjnych gleb	UZ-UE-UK	0	-	0	-	0	0	-	-	-	0	-	-	0
		KDZ, KDD	0	0	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	0
Wody powierzchniowe i podziemne															
Minimalizacja zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych poprzez wprowadzenie docelowego modelu gospodarki wodno – kanalizacyjne opartego na zbiorczych systemach infrastruktury technicznej oraz nakazu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni	Ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych ściekami (do czasu uzbrojenia terenów w miejską sieć wodno – kanalizacyjną) Obniżenie zwierciadła wód podziemnych, wskutek zwiększenia powierzchni terenów uszczelnionych i utwardzonych	UZ-UE-UK	0	+/-	0	+/-	0	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
		KDZ, KDD	0	0	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
utwardzonych po oczyszczeniu do dopuszczalnych norm															
Powietrza atmosferyczne i hałas															
Zachowanie/wytworzenie nowych terenów mających pozytywny wpływ na jakość powietrza	Zmiany warunków klimatu lokalnego na skutek powiększenia powierzchni terenów zabudowanych Wzrost emisji zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych źródeł ciepła Wzrost poziomów hałasu w środowisku	UZ-UE-UK	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-
		KDZ, KDD	0	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-
Obszary i obiekty podlegające ochronie, w tym zabytki i dobra kultury															
Uwzględnienie celów ochronnych dla obszarów podlegających ochronie prawnej. Brak wpływu na obszary chronione położone poza granicami opracowania		UZ-UE-UK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		KDZ, KDD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ochrona zdrowia i życia ludzi, wpływ na dobra materialne															

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
Zwiększenie zasięgu terenów inwestycyjnych Ustalenie jednolitych standardów zabudowy i zagospodarowania terenów dla podobnych rodzajów zagospodarowania terenów Poprawa warunków uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną Wprowadzenie zbiorczego systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów Poprawa stanu wyposażenia dróg. Brak zagrożenia zjawiskiem osuwaniem się mas ziemnych i powodzi.	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz wzrost hałasu w środowisku Zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów	UZ-UE-UK	-	+/-	+	+/-	+/-	+	+	+/-	+	+	0	+	+/-
		KDZ, KDD	-	+/-	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-

VIII. OCENA SKUTKÓW DLA OBSZARÓW I OBIEKTÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ PRZYRODNICZĄ

Ustalenia projektu planu dla obszarów i obiektów chronionych, wyczerpują możliwy do uzyskania w planie miejscowym zakres jego ochrony. Ochrona ich ochrona odbywa się na podstawie przepisów prawa na podstawie, których zostały powołane do życia. Dla obszarów i obiektów chronionych położonych poza granicami opracowania, nie przewiduje się żadnego negatywnego oddziaływania związanego z realizacją planu. Obszar opracowania nie jest powiązany przyrodniczo z tymi obszarami, a większość ustaleń ma charakter lokalny.

IX. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

W obszarze projektu planu znaczące oddziaływanie na środowisko przede wszystkim dotyczyć będzie zarówno terenów zmienionych antropogenicznie jak i terenów posiadających jeszcze wysokie walory przyrodniczo - krajobrazowe. Do terenów przekształconych antropogenicznie można zaliczyć tereny nieużytków rolniczych, na których nie prowadzi się upraw rolnych w dłuższych okresach czasu. Tereny takie nie wykazują struktury biotycznej umożliwiającej poprawę warunków środowiska do stanu umożliwiającego aktywny udział w systemie przyrodniczym gminy. Natomiast do terenów o wysokim potencjale biotycznym w granicach opracowania zaliczyć trzeba tereny leśne. W tym przypadku zmiana ich funkcji (przeznaczenia) będzie znacząco wpływać na środowisko i całkowicie zmieniać obecne walory środowiskowe. Przewidziane w projekcie planu inwestycje nie będą co prawda zgodnie z obowiązującymi przepisami stanowić przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ale ich wpływ na walory środowiskowe można uznać za silnie zmieniające (oddziałujące) obecny stan środowiska w obszarze sporządzanego planu miejscowego.

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Prace projektowe nad sporządzaniem projektem planu rozpoczęte zostały od wykonania analiz dotyczących istniejącego stanu zagospodarowania terenów, struktury własności, wydanych decyzji administracyjnych, celów ochrony dla obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz zamierzeń inwestycyjnych wynikających z polityki przestrzennej gminy określonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i wniosków złożonych w trakcie procedury planistycznej. Analizowano również ograniczenia inwestycyjne wynikające z uwarunkowań lokalnych i ponadlokalnych, obejmujących również strefy oddziaływania infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Projekt planu wykonany po przeprowadzonych analizach podlegał korektom, które wynikały, z konieczności uściślenia przyjętych rozwiązań planistycznych w zakresie standardu architektoniczno – urbanistycznego, modyfikacji ustaleń w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, stanowiących zadania własne gminy.

XI. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU PLANU Z ZALECENIAMI OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOFIZJOGRAFICZNYM

Wytyczne ekofizjograficzne wskazane w najbardziej aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym zostały opisane we wcześniejszych rozdziałach prognozy. Ustalenia projektu planu uwzględniają wytyczne ekofizjograficzne określone w tym opracowaniu.

XII. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU PLANU Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY ORAZ ZABYTEKÓW I DÓBR KULTURY

W projekcie planu rozpoznano elementy środowiska wymagające ochrony w jego granicach. Konstrukcja ustaleń planu odwołuje działania ochronne dla tych elementów do obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska, przyrody, prawa wodnego. Jest to zgodne z techniką prawodawczą. Odwołanie do obowiązujących przepisów prawa wskazuje równocześnie na konieczność uwzględnienia tych przepisów we wszelkich działaniach inwestycyjnych prowadzonych po wejściu w życie projektu planu.

XIII. OCENA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU OGRANICZENIE POTENCJALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie planu ustalono zasady umożliwiające ograniczenie negatywnych oddziaływań na wszystkie komponenty środowiska możliwe do umieszczenia w akcie prawa miejscowego jakim jest plan miejscowy. Ustalenia te dotyczą rozwiązań systemowych w obszarze planu, które muszą być uwzględniane w zagospodarowaniu poszczególnych terenów. Główne z tych ustaleń to: wprowadzenie zasady, że uciążliwość oddziaływania przedsięwzięć lokalizowanych w terenach nie może powodować obciążenia środowiska powyżej dopuszczalnych norm, poza granicami terenu realizacji inwestycji, do której

inwestor posiada tytuł prawny, zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w przepisach odrębnych, uregulowanie gospodarki wodno – kanalizacyjnej w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska, uregulowanie zasad dostawy ciepła w sposób zgodny z przepisami prawa, ustalenie nakazu uwzględnienia w systemie usuwania i unieszkodliwiania odpadów obowiązujących przepisów prawa oraz przyjęcie kwalifikacji terenów w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Grupę bardziej szczegółowych ustaleń stanowią ustalenia dla wydzielonych w projekcie terenów o różnych zasadach zagospodarowania określające minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej czy ograniczenia w zakresie intensywności zabudowy i dopuszczonego gabarytu zabudowy. Rozwiązania bardziej szczegółowe nie są przedmiotem planu i nie mogą być ustalone w akcie prawa miejscowego. Będą one realizowane na etapie przygotowania i realizacji inwestycji.

Odstąpienie od przeznaczania terenów na cele inwestycyjne, w zasięgu wskazanym w projekcie planu, nie ma uzasadnienia w kierunkach polityki przestrzennej gminy. Kierunki te zostały pokreślone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy musi być zgodny z ustaleniami studium. Ze względu na ograniczony zasięg przestrzennym sporządzanego projektu studium stało się podstawą do określenia zależności i powiązań przestrzennych obszaru opracowania z innymi obszarami w mieście. Delimitacja przestrzenna ustaleń studium ma uzasadnienie w układzie funkcjonalno – przestrzennym i nie powoduje konfliktów z uwarunkowaniami występującymi na obszarze opracowania.

XIV. PODSUMOWANIE I OKREŚLENIE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Wnioski wynikające z analizy wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne elementy krajobrazu.

Wnioski, wynikające z analizy obecnej sytuacji oraz możliwych zmian wywołanych realizacją ustaleń zawartych w projekcie planu, zebrano i przedstawiono w poniższej tabeli. Zawiera ona analizę potencjalnych zagrożeń i nasilenia oddziaływań, wynikających z ustalonego w projekcie planu przeznaczenia terenów wraz z oszacowaniem ich wagi dla poszczególnych komponentów środowiska. Typy oddziaływania wskazane w poniższej tabeli zostały oznaczone na załączniku granicznych do niniejszej prognozy. Mają one również odniesienia do uszczegółowionych sposobów oddziaływania na środowisko dla przyjętych w projekcie planu rodzajów przeznaczenia terenów, określonych we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

Potencjalny wpływ ustaleń planu na środowisko ustalono według skali:

A – stopień przekształcenia niski lub brak zmian w środowisku,

B – stopień przekształcenia niski do średniego, szczególnie w zakresie ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej,

C – stopień przekształcenia średni do wysokiego, szczególnie w zakresie ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej,

D - stopień przekształcenia wysoki, szczególnie w zakresie ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej, wzrostu hałasu i zanieczyszczeń środowiska.

Typ. Oddziaływa nia	Symbol przeznacze nia	Powierzch nia ziemi	Wody powierzchn iowe i	Atmosfera i klimat	Klimat akustyczny	Rosliny, pow. biologiczni	Zwierzęta	Krajobraz	Warunki życia ludności	Obszary i obiekty chronione
1	UZ-UE-UK	C	A	A	B	C	B	B	A	A
2	KDZ, KDD	D	A	C	D	D	B	C	B	A

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, ze zmianami) organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu).

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planistycznych generalnie należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych;
- ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem;
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych;
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, przemian struktury agrarnej, powierzchni urządzonych terenów zieleni i wzrostu lesistości),
- kontrole stanu jakościowego wód podziemnych (2 razy w roku),
- pomiar emisji niskiej (w okresie sezonu grzewczego i najintensywniejszego użytkowania traktów komunikacyjnych) w sąsiedztwie skupisk zabudowy mieszkaniowej.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r (Dz. U. 2025, poz. 647, ze zmianami) oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych

planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń projektu procedowanego planu na środowisko w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne, jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW). Zaleca się, by monitorowanie skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń miejscowego planu (w zakresach badań nie objętych monitoringiem WIOS) prowadziła Rada Gminy Supraśl. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń Planu i wpływu na środowisko w cyklach rocznych.

XV. INFORMACJE O CELACH OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Działania przewidziane w m.p.z.p. w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz w dyrektywach Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 91/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze na większości terytorium planu i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

XVI. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy prognoza stanowi opracowanie wykonane w celu oceny skutków wpływu sporządzanego projektu planu miejscowego i pozostaje w ścisłym związku uchwałą Rady Miejskiej w Supraślu w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze objętym granicami planu. Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zmianami). Wymóg sporządzenia prognozy jest konsekwencją określonego w ustawie rozwiązania, zgodnie z którym sporządzenie lub zmiana przyjętego programu, planu, strategii wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji celem prognozy jest:

analiza oraz ocena środowiska przyrodniczego ze wskazaniem istniejących problemów na obszarze planu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko,

przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000 a także na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,

przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków w techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Sporządzenie prognozy rozpoczęto przedstawieniem celu, zasady oraz metodyki jej opracowania, wraz ze wskazaniem materiałów źródłowych.

Kolejnym etapem sporządzania prognozy było oszacowanie stanu i funkcjonowania środowiska, w granicach opracowania i jego powiązań z terenami sąsiednimi. Scharakteryzowano poszczególne komponenty środowiska, w tym rzeźbę, budowę geologiczną, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, szatę roślinną, krajobraz oraz powiązania przyrodnicze. Następnie zidentyfikowano obiekty i obszary podlegające ochronie w granicach opracowania. Identyfikację przeprowadzono również dla obszarów stanowiących ograniczenia inwestycyjne i mogących być źródłem zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi. Zbadano stopień powiązań obszaru opracowania z prawnie ustanowionymi formami ochrony przyrody, w innych częściach gminy, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000.

W prognozie przedstawiono informację w zakresie kierunków polityki przestrzennej gminy dla obszaru opracowania, wynikających z ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Supraśl. Określono również wytyczne ekofizjograficzne wynikające dla obszaru opracowania z najbardziej aktualnego opracowania ekofizjograficznego.

Po przedstawieniu istniejącego stanu środowiska i ochrony jego komponentów oraz wytycznych wynikających z dokumentów studialnych przystąpiono do analizy ustaleń projektu planu, do którego sporządza się niniejszą prognozę. Analizie podlegały rozwiązania przestrzenne projektu, ustalenia z zakresu ochrony środowiska oraz obiektów i obszarów podlegających ochronie prawnej. Przeanalizowano również ustalenia projektu planu pod kątem oddziaływania na środowisko zastosowanych rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej.

Analiza ustaleń projektu planu umożliwiła określenie zmian aktualnego stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu. Analiza ta umożliwiła również określenie wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska, wraz z określeniem największych zagrożeń dla środowiska spowodowanych wejściem w życie ustaleń projektu planu. Wpływ ustaleń planu, wraz zagrożeniami, został oceniony osobno dla powietrza atmosferycznego, hałasu, wód powierzchniowych i podziemnych, krajobrazu, gleb, powierzchni ziemi, szaty roślinnej, bioróżnorodności, powiązań przyrodniczych, świata zwierząt, obiektów i obszarów podlegających ochronie, w tym ze względu na wartości zabytkowe i kulturowe oraz zdrowia, życia i mienia ludzi. Określając wpływ ustaleń planu wzięto pod uwagę aktualny stan poszczególnych komponentów środowiska, wskazując stopień ich zanieczyszczenia lub czynniki powodujące emisję, szczególnie w zakresie promieniowania elektromagnetycznego i hałasu. W tej części prognozy odniesiono się również do wzrostu ilości powstających odpadów, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i tran granicznego oddziaływania na środowisko.

Zidentyfikowanie i opisanie wpływu ustaleń projektu planu pozwoliło następnie sformułować ocenę przewidywanych oddziaływań ustaleń projektu planu na środowisko. Ocenę przedstawiono w formie tabeli określającej przewidywane oddziaływania negatywne i pozytywne na poszczególne komponenty środowiska, z uwzględnieniem rodzaju oddziaływania i stopnia ich natężenia.

Kolejne rozdziały niniejszej prognozy wskazują ocenę skutków realizacji projektu planu dla obiektów i obszarów podlegających ochronie przyrodniczej oraz ocenę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Wskazano również rozwiązania alternatywne analizowane w prowadzonej procedurze planistycznej. Oceniono również zgodność projektu planu z przepisami prawa obowiązującymi dla obiektów i obszarów podlegających ochronie, wytycznymi ekofizjograficznymi oraz wykonano ocenę rozwiązań mających na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań projektu planu na środowisko.

Na koniec prognozy wykonano podsumowanie i określono metody analizy skutków realizacji ustaleń planu. Podsumowanie wykonano w formie tabeli obrazującej natężenie możliwych oddziaływań na środowisko typów przyjętego w projekcie planu

przeznaczenia terenów. Podsumowanie prognozy w ten sposób pozwala na odniesienie przewidywanych oddziaływań do załącznika graficznego do prognozy. W metodach analizy skutków realizacji planu wskazano zakres metod możliwych to wykonania w mieście oraz realizowanych przez inne jednostki administracji publicznej.

W wyniku przeprowadzonych analiz można stwierdzić, że oddziaływanie ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko będzie miało wymiar najmniejszy możliwy do osiągnięcia ze względu na stan wiedzy i możliwości regulacji prawnych przewidzianych w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Prognozowane oddziaływania związane bezpośrednio z rozwojem terenów przeznaczonych na cele budowlane będą miały charakter lokalny i nie wpłyną w sposób znaczący na środowisko przyrodnicze oraz ludzi. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała również wpływu na cele ochrony na obszary Natura 2000 oraz inne obszary podlegające ochronie, zabytki i dobra materialne.

OŚWIADCZENIE AUTORA
PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ja niżej podpisany mgr inż. Zbigniew Bronowicki, oświadczam na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zmianami), że spełniam warunki określone w art. 74a ust. 2 pkt 1 niniejszej ustawy.

Jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

/-/

